

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta Pedagogická

Bakalářská práce

**DRUHY A ŽÁNRY SOUČASNÉHO FILMU
A
JEJICH PERCEPCE PUBLIKEM.**

Kateřina Krejbichová

Vizuální kultura se zaměřením na vzdělávání

Vedoucí práce: PhDr. Jan Mašek, Ph. D.

Plzeň 2012

Prohlašuji, že jsem práci vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury a zdrojů informací.

V Plzni

.....

Zde bych chtěla poděkovat vedoucímu své bakalářské práce PhDr. Janu Maškovi, Ph. D. za vedení, cenné připomínky a rady.

Anotace

Bakalářská práce na téma *Druhy a žánry současného filmu a jejich percepce publikem* obsahuje analýzu současných filmových žánrů s narací. V hlavní části bakalářské práce je analyzováno 15 nejvyužívanějších žánrů. Poté následují kapitoly Výtvarné umění a film a Mediální komunikace. K výzkumu byly využívány internetové stránky Československé filmové databáze a dotazníky. Průzkumem formou dotazníků je zjišťován vztah diváků k filmu a jeho žánrům, oblíbenost těchto žánrů, názor diváků na filmy pro muže a pro ženy a názor na animované a 3D filmy.

Annotation

Bachelor thesis was called: *Types and genres of contemporary movie and perception of audience of it*. The thesis is concerned with analysis of recent genres of the movies with narrativity. In main chapter of the thesis is briefly described the 15 most common genres. Next chapters are Art and movie and Media communications. Website "Czechoslovak movie database" and questionnaires were used to research. Relation of audience to movie and genres, popularity of genres, attitude of audience to movies for men and for women and attitude of audience to animated and 3D movies. were found out by questionnaires.

Obsah

1	Úvod	1
2	Žánrová pojetí současného filmu s narativním obsahem.....	2
3	Analýza současného filmu z roku 2000-2010.....	5
4	Přehled žánrů	8
	4.1 Drama	8
	4.2 Komedie	9
	4.3 Thriller	11
	4.4 Romantický žánr	11
	4.5 Akční žánr	12
	4.6 Dobrodružný žánr	12
	4.7 Krimi žánr	13
	4.8 Fantasy	13
	4.9 Rodinné filmy.....	15
	4.10 Animovaný film	16
	4.11 Dokumentární žánr	17
	4.12 Horor	17
	4.13 Science fiction	18
	4.14 Mysteriozní žánr.....	19
	4.15 Hudební žánry	20
5	Umění a film.....	24
	5.1 Umění	24
	5.2 Film.....	24
	5.3 Výtvarné umění a film	26
6	Mediální komunikace - současný film a jeho publikum	29
7	Vyhodnocení dotazníků.....	30
8	Závěr.....	39
	Seznam použitých zdrojů	41
	Seznam citovaných filmů	45
	Seznam příloh.....	52
	Resume.....	53

1 Úvod

Ve své bakalářské práci provádím analýzu současných filmových žánrů s narácí a také jejich percepce diváckým publikem. V úvodu se tato práce zabývá definicí, vymezením a přístupem k žánru. Dále uvádím, jakým způsobem mohou být žánry nápomocné při výběru filmu. Žánry nemají dané pevné kategorie, ale proměňují se a vyvíjejí v souvislosti s historickým, politickým, společenským a kulturním kontextem. K tomuto účelu využiji internetové stránky Československé filmové databáze, které obsahují sekci s filmovými premiérami v českých kinech. Ze sekce „Kino premiéry“ bylo analyzováno celkem 2168 filmů, které měly premiéru v českých kinech v časovém rozmezí 2000 až 2010. U současných filmů bývá často žánr nejednotný a obsahuje jich více (např. akční, drama, thriller). Z tohoto důvodu byly vypisovány všechny žánry od každého filmu. Poté na základě vlastní analýzy současného filmu sestavím žebříček druhů žánrů, které jednotlivě analyzuji a uvedu příklady na filmech současné doby, zhruba od roku 2000.

V další kapitole se zabývám tématem Výtvarné umění a film. Film je známý jako dramatické umění, je silně obrazový, obsahující výrazný narativní prvek. Film je tak specifickou formou poznání, umělecká představa ze skladby záběrů. Tímto navazuji na téma mediální komunikace a vztah současného filmu a jeho publika. Tato část hovoří o medializaci jako o nejúčinnější reklamě a o filmu jako součásti lidové kultury a masových médií.

Poslední kapitola je zaměřená na vyhodnocování dotazníků, které se zabývají současným filmem a názory respondentů ohledně divácky atraktivních žánrů. Z rozeslaných dotazníků bylo získáno 36 vyplněných. 9 dotazníků vyplnili muži ve věkovém rozmezí 21 - 30 let a 27 dotazníků vyplnily ženy od 21 do 24 let. Odpověďmi z dotazníků zjistím vztah diváků k filmu a jeho žánrům, oblíbenost těchto žánrů, názor respondentů na filmy pro muže a pro ženy, na animované a 3D filmy.

2 Žánrová pojetí současného filmu s narativním obsahem

Pojem „žánr“ původem pochází z francouzského slova „genre“ neboli v překladu druh. Žánrem označujeme typ významové a kompoziční výstavby s principy společnými určitému okruhu uměleckých děl, oboru či okruhu. Ve všech odvětvích umění jsou žánry neurčité kategorie bez pevných hranic a jsou určeny především zažitými konvencemi. Z hlediska žánru film čerpal inspiraci především z literatury a divadla, z tohoto důvodu je hlavní rozdělení na komedii, drama a tragédii. Na základě těchto typů došlo k vývoji ostatních žánrů například: Akční, Animovaný, Dobrodružný, Drama, Historický, Hudební, Komédie, Pohádkový, Fantasy, Horor, Podobenství (Parodie), Romantický, Sci-fi (Science fiction- Vědecko-fantastické filmy), Teens (Filmy pro náctileté), Thriller, Western (Kovbojky), Experimentální, Dokumentární žánr. (Novotný, 1995)

Vymezení žánru podle Jeana-Marie Schaffera¹ na pět základních rovin (Kučera, 2012):

- 1) Rovina vypovídání - hlavní je otázka "Kdo vypovídá?", jež nám umožňuje odlišit kategorie dokumentárního a fikčního filmu a ptát se otázkou "Je to pravda?".
- 2) Rovina určení - odkaz komu bude film určen.
- 3) Rovina funkce - tato funkce se odvolává na to, co v nás film vyvolává.
- 4) Rovina sémantická - určuje uspořádání filmů na základě jednotlivých prvků určitého žánrového "slovníku".
- 5) Rovina syntaktická - uskupení formálních a významových obsahů spojených s daným žánrem.

V rámci konkrétních žánrů navrhuje Rick Altman² rozlišení na exkluzivní (uzavřené) a inkluzivní (otevřené) definice žánru. Otevřená definice (sémantická) obsahuje co nejvíce filmů, naopak uzavřená definice (syntaktická) zahrnuje jen malé

¹ Jean-Marie Schaeffer narozen 1952 je francouzský filozof a estetik umění. Je badatelem v CNRS (Centre national de la recherche scientifique) a ředitel na EHESS (École des hautes études en sciences sociales). (Jean-Marie Schaeffer, 2012)

² Rick Altman je profesorem katedry Filmu a srovnávací literatury na Univerzitě v Iowě v USA. (Altman, 2012)

množství filmů. Avšak ne všechny žánrové filmy se upínají ke konkrétnímu žánru stejným způsobem nebo stejnou mírou.

Janet Steiger³ se zabývala koncepcí žánrového hybridu ve své eseji *Hybrid or Inbred: The Purity Hypothesis and Hollywood Genre History* (1997). J. Steiger uplatňuje tezi, že filmy nikdy nebyly "čisté" svým žánrem. Pokaždé byly hybridní, to znamená hůře zařaditelné do konkrétní kategorie. Kvůli této tezi Jim Collins (ve své eseji *Genericity in the Nineties: Eclectic Irony and the New Sincerity*) považuje hybridizaci za obvyklý rys post-klasického Hollywoodu a snaží se novými kategoriemi rozvrstvit a zpřehlednit komplexní, mediální kulturu současnosti a rozděljuje tak dvě základní esteticko-narativní tendence - ironickou hybridizaci a novou upřímnost. Ironická hybridizace je texturální technika, kvůli níž žánry a žánrové filmy odkazují ke své vlastní historii a vyjasňují texturální spletnosti žánru. Novými upřímnostmi se žánry filmů zkoušejí spojit se ztracenou autenticitou.

Thomas O. Beebee vymezuje čtyři odlišné přístupy k žánru, kterými argumentuje proti koncepci čistého žánru:

- 1) Chápe žánr jako soubor pravidel, kdy jsou dodržovány žánrové konvence, nebo naopak porušovány.
- 2) Vnímá žánr jako druh. Druh historické a kulturní představy.
- 3) Jako vzorce texturálních rysů.
- 4) Jako ustálené konvence na straně příjemce.

Podle T. O. Beebeho je jakýkoliv pokus o vymezení žánru předem předurčen k selhání, jelikož žánry nemají pevné kategorie, a odhaluje tak nefunkční struktury.

Pro konkrétní filmy je typická takzvaná pružnost žánrových hranic, což znamená, že film může spadat do více žánrů a vzniká projev flexibility zdvojování žánrů nebo "adjektivizace žánrů", například hudební western, akční thriller, nebo romantická komedie.

Žánr je odlišně vnímán distributory, tvůrci, producenty, diváky a jinak kritiky. Zahrnuje tichou dohodu mezi tvůrci a producenty filmu s diváky v souvislosti s vytvářením jeho významu. Pokud význam ukáže, že muži upřednostňují spíše válečné filmy nebo gangsterky a ženy si libují v romantických filmech, filmová studia na těchto

³ Janet Steiger je teoretička a historička amerického filmu a televize, J. Staiger zveřejnila způsoby hollywoodské produkce, ekonomické historie a dynamiku průmyslu a jeho technologie, historických příjem filmu a televize, programy a kulturní otázky týkající se pohlaví, sexuální orientace a etnického původu. (Staiger, 2012)

základech začnou tvořit žánrové směsi. Jako příklad je možné uvést film Pearl Harbor (USA, 2001), ve kterém je jak milostná zápletka, tak i válečná událost. Žánry takto mohou být kategorizovány na základě reakcí diváků - horor/ úděs, akční film/napětí, komedie/ veselí.⁴

Pokud je film označen například jako drama, horor nebo akční, divák si může udělat představu, o čem tento film bude. V některých filmech se objevuje i více žánrů najednou, tudíž v jednotlivých kategoriích lze film obtížně zařadit, například kvůli zápletce, období a podobně. Například nový film letošního roku, „*Hon na čarodějnice (Season of the Witch, 2011)* je označován jako *Dobrodružný/ Drama/ Fantasy*.”

Žánry nejsou pevné kategorie, proměňují se a vyvíjejí v souvislosti s historickým, politickým, společenským a kulturním kontextem.

Ve skutečnosti koncepce žánrů započala v období hollywoodských studií, kdy usnadňovala prosazování filmů na trh. Každé filmové studio se specializovalo na určitý žánr: Universal (horory), MGM (muzikály), Warner Bros (gangsterky), Paramount (komedie). Některé druhy filmů si diváci spojovali především s hvězdami: Fred Astair (muzikály), John Wayne (westerny), Boris Karloff (horory). V dnešní době si herci i žánry osvojili větší flexibilitu, například hvězdy jako Sylvester Stallone zakotvily v mysli diváků ve spojitosti s akčními filmy a Jim Carrey s komediemi. (Bergan, 2008)

⁴ *Žánr a film: Historické nastínění vývoje konceptu* [online]. Apache/2.0.52 (Red Hat). nám. J. Palacha 2, Praha 1: KFS FF UK, 2012 [cit. 2011-02-08]. Dostupné z: <http://film.ff.cuni.cz/rozcestnik/teorie/zanr>

3 Analýza současného filmu z roku 2000-2010

Tato analýza byla vytvořena z důvodu zjištění, které žánry filmů jsou nejčastěji hrané v kinech. K tomuto účelu byly využity internetové stránky Československé filmové databáze (www.csfd.cz). Ze sekce „Kino premiéry“ bylo analyzováno celkem 2168 filmů (viz Tabulka 1), které měly premiéru v českých kinech v časovém rozmezí 2000 až 2010.⁵ U současných filmů bývá často žánr nejednotný a obsahuje jich více (např. akční, drama, thriller). Z tohoto důvodu byly vypisovány všechny žánry od každého filmu. Níže v tabulce bylo analyzováno 29 žánrů, ale pro hlavní přehled bylo využito prvních 15 (viz Tabulka 2).

Tabulka 1 – Počet filmů za rok v období 2000 až 2010

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Leden	11	15	9	14	22	24	22	27	24	24	19
Únor	12	12	6	22	19	20	19	21	15	18	19
Březen	14	20	8	20	19	20	23	23	14	21	20
Duben	16	12	11	16	25	16	22	21	24	23	20
Květen	6	12	16	13	14	12	14	18	15	15	18
Červen	10	9	12	15	12	13	13	8	8	17	16
Červenec	11	11	12	17	10	10	10	12	17	22	12
Srpen	10	11	15	15	14	12	16	14	12	13	16
Září	15	14	20	21	18	18	20	20	17	19	20
Říjen	17	12	20	18	18	22	26	23	23	28	23
Listopad	20	20	17	15	14	20	26	25	22	20	19
Prosinec	8	8	10	11	12	8	19	11	15	17	19
Celkem	150	156	156	197	197	195	230	223	206	237	221

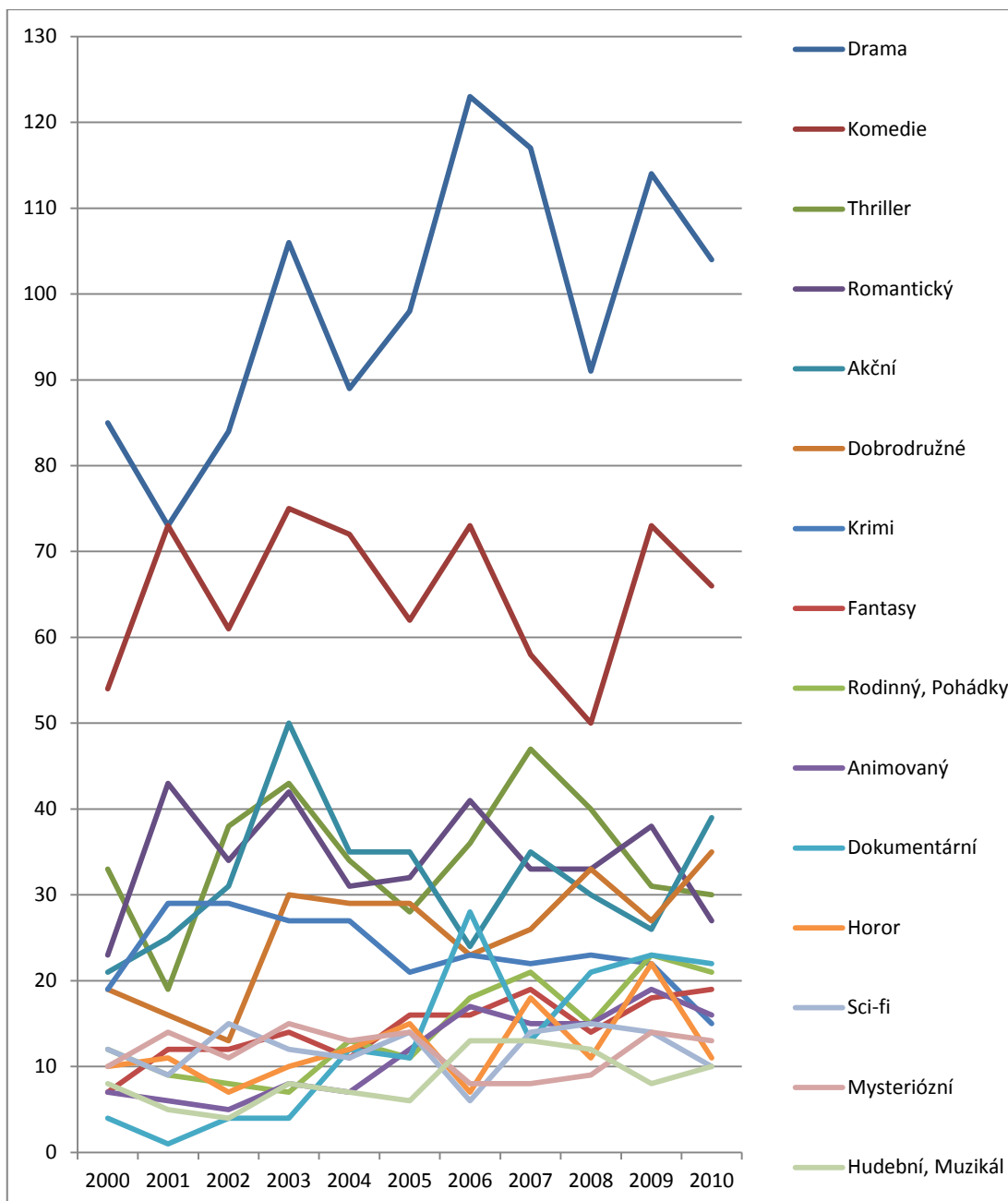
Z tabulky 1 lze vyčíst, že v kinech od roku 2000 počet promítaných filmů postupně roste. Lze tedy říci, že se natáčí stále více filmů, které jsou uváděny do kin. Největší četnost filmů promítaných v českých kinech je téměř vždy na začátku nebo na konci daného roku. Z toho důvodu můžeme tvrdit, že nejvíce filmů je uváděno do kin právě v této době, tj. na přelomu mezi jednotlivými roky (od října do března). Z tabulky 2 je zřetelně vidět, že mezi nejčastěji užívanými filmovými žánry patří drama a komedie následovaná thrillerem, romantickým a akčním žánrem. V Grafu 2 je názorně vidět vývoj počtu filmových žánrů promítaných v českých kinech. Je vidět zřetelná

⁵ Přehled filmových premiér lze dohledat například na stránkách Česko – Slovenské filmové databáze: *Kino premiéry*. [databáze online]. c2000-2012[cit. 2012-03-07]. < <http://www.csfd.cz/kino/> >. Databáze kino premiér českých kin v jednotlivých letech.

tendence nárůstů a poklesů u jedlových žánrů, podobný průběh mají také celkové počty promítaných filmů (viz Tabulka 1). Můžeme tedy říci, že počty filmů a užitých žánrů nejsou konstantní, ale neustále kolísají. Ale i přes tyto nárůsty a poklesy byly v každém roce od 2000 do 2010 vždy nejčastěji užitě žánry drama a komedie.

Tabulka 2 – Přehled filmů za rok 2000 až 2010

	Žánr	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	Celkem
1	Drama	85	73	84	106	89	98	123	117	91	114	104	1084
2	Komedie	54	73	61	75	72	62	73	58	50	73	66	717
3	Thriller	33	19	38	43	34	28	36	47	40	31	30	379
4	Romantický	23	43	34	42	31	32	41	33	33	38	27	377
5	Akční	21	25	31	50	35	35	24	35	30	26	39	351
6	Dobrodružné	19	16	13	30	29	29	23	26	33	27	35	280
7	Krimi	19	29	29	27	27	21	23	22	23	22	15	257
8	Fantasy	7	12	12	14	11	16	16	19	14	18	19	158
9	Rodinný,Pohádky	12	9	8	7	13	11	18	21	15	23	21	158
10	Animovaný	7	6	5	8	7	12	17	15	15	19	16	157
11	Dokumentární	4	1	4	4	12	11	28	13	21	23	22	143
12	Horor	10	11	7	10	12	15	7	18	11	22	11	134
13	Sci-fi	12	9	15	12	11	14	6	14	15	14	10	132
14	Mysteriozní	10	14	11	15	13	14	8	8	9	14	13	129
15	Hudební,Muzikál	8	5	4	8	7	6	13	13	12	8	10	94
16	Válečný	8	7	7	8	6	6	7	13	8	8	6	84
17	Životopisný	8	3	2	5	4	9	4	14	6	8	6	75
18	Historický	1	1	2	1	5	5	7	6	7	12	9	56
19	Sportovní	3	1	1	1	5	5	3	3	2	5	1	30
20	IMAX	0	0	0	3	1	2	2	3	2	4	1	18
21	Krátkometrážní	0	0	1	4	2	2	3	1	2	2	1	18
22	Psychologický	1	1	1	1	2	0	3	1	1	3	4	18
23	Road movie	2	0	2	1	0	1	2	2	0	1	2	13
24	Experimentální	0	0	1	0	1	0	1	2	2	0	0	8
25	Povídka	2	1	0	1	0	0	1	0	1	0	1	7
26	Erotický	2	2	0	2	0	0	0	0	0	0	0	6
27	Western	1	0	0	0	1	0	1	1	2	0	0	6
28	Poetický	0	0	0	1	0	0	0	1	3	0	0	5
29	Katastrofický	0	0	0	0	1	0	1	0	0	1	0	3

Graf 1 - Znárodnění poklesů a vzestupů promítaných žánrů v jednotlivých rocích

4 Přehled žánrů

4.1 Drama

(z řeckého δράω - děláni, čin) Původně nejstarší vysvětlení slova „drama“ bylo tanec satyrů, ztělesňující určitý děj, a teprve později jevištní představení, především tragédie. Drama se vyvinulo ve Starověkém Řecku při oslavách boha Dionýsa (dithyramby). Náměty byly hojně čerpány z mytologie (tragédie) i ze soudobého života (komedie). Ve 20. století dochází k rozvolnění dramatické formy. Dramatici experimentují s psychologickou hloubkou postav a subjektivním pojetím dramatu.⁶

Výstavba dramatu:⁷

1. expozice - uvedení do děje
2. kolize - zařazení dramatického prvku, který vyvolává dramatické napětí a potřebu jej vyřešit
3. krize - vyvrcholení dramatu
4. peripetie - obrat a možnosti řešení
5. katastrofa - rozuzlení zápletky

Druhy dramatu:

a) Rodinné drama - převážně řeší sociální problémy v rodině (vztahy typu rodiče vs. děti) divák se může snadno ztotožnit s postavami, často řeší dramata současné společnosti, mezilidské vztahy.

b) Drama lásky a smrti - *P.S.Miluji tě (P.S. I Love You, USA, 2007)*

c) Politické drama - může jít například o rekonstrukci historické události nebo o příběh ze současnosti. Jako hlavní prvek se zobrazuje, že hrdinové těchto filmů odmítají přistoupit na hry mocných, nepřizpůsobují se jim a vedou svou soukromou válku proti nim.

⁶ Drama. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-2012, 29. 3. 2012 v 22:54. [cit. 2011-01-14]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Drama>

⁷ Drama. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-2012, 29. 3. 2012 v 22:54. [cit. 2011-01-14]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Drama>

d) Detektivní drama - příběh je založen na detekci, na postupném nalézání stop, jež vedou k pachateli nebo pachatelům. O detektivním žánru bylo napsáno nejvíce knih oproti ostatním žánrům. Jedná se o důmyslně skrývaného pachatele autorem. Důležité jsou také okolnosti a místo, kde k zločinu dojde a charaktery osobností, jejich jinakost (jak se odlišují od okolí).

- *Na odstřel!* (*State of Play*, USA/ VB/ Francie, 2009)

e) Kriminální drama - změnou oproti detektivnímu dramatu je, že v detektivním příběhu ví vyšetřovatel víc než divák a dost často se dovítí, kdo je vrah a hledá přesvědčivé důkazy. V kriminálním případě bývá i sám divák vyšetřovatelem a svědkem konečné výpovědi svědka. Také je mu skryto více informací než detektivovi či policii. Do této kategorie nepatří ovšem jen vraždy ale i loupeže. - *Brilantní plán* (*Flawless*, VB, 2007), *Kasandřin sen* (*Cassandra's Dream*, USA/ VB, 2007)

f) Válečné drama - když přeroste politické drama nad normální měřítko, výsledkem je konflikt, který může vycházet ze skutečné události nebo z literárního zpracování - *Zelená zóna* (*Green Zone*, USA/ VB/ Francie/ Španělsko, 2010), *V srdci bouře: Churchill ve válce*, (*Into the Storm*, VB/ USA, 2009)

4.2 Komedie

Komediální žánr patří mezi nejstarší žánry odvozené z divadla. Komedie nejprve vycházela z *comédie dell'arte* a burlesky, cirkusů a varietních představení. (Ronald, 2008) Na komedie chodí diváci do kin především kvůli zábavě a odreagování se od všedních starostí a kvůli určitému pocitu zadostiučinění, který vnímají, když se na plátně stane někomu jinému to, co může potkat i je. Například, když bohatý statkář dostane za vyučenou od svého sluhy, který od něj dlouho snášel nepřístojnosti. A tak se člověk může zasmát neštěstí, které není jeho vlastní. (Novotný, 1995) Myslím si, že diváky komedií především přitahuje možnost vysmát se světu a vidět jej z té lepší stránky.

Komedie lze rozdělit do několika typů:

a) Komedie situační, jejímž základem jsou nečekané zápletky, v nichž je povoleno téměř vše. Mezi hlavní vybavení těchto komedií patří různé záměny osob, nechtěné výměny zavazadel, bytů a domů, typické jsou slupky od banánů, skleněné tabule přes cestu, chybějící výtahy a podobně. Patří sem i nejrůznější honičky s využitím všech možných dopravních prostředků. Klasikou jsou i ony padající květináče, dorty létající vzduchem, nešikovné postavy. Pro tyto komedie je typický také gag. Gag znamená neočekávaný zvrát čili překvapivou proměnu v gestické, mimické či dialogové výstavbě situace. (Novotný, 1995) Příklady filmů z gagy- *Ace Ventura 2: Volání divočiny* (*Ace Ventura: When Nature Calls, USA, 1995*), *Něco na té Mary je* (*There's Something About Mary, USA, 1998*).

b) Komedie konverzační, kde kromě zápletek děj vyniká i duchaplnými rozhovory. K těmto filmovým komediím se často jako předloha využívala humoristická literatura. (Novotný, 1995) - *Jak je důležité mítí Filipa* (*The Importance of Being Earnes, VB/USA/Francie, 2002*)

c) Další kategorií jsou **komedie rodinné**. Ty bývají jak situační tak konverzační, často splývá humor s komikou, vyplývající ze slovního nedorozumění. (Novotný, 1995) - *Dvanáct do tuctu* (*Cheaper by the Dozen, USA, 2003*)

d) Další významnou kategorií je komedie intelektuální, kterou výrazně reprezentují filmy Woodyho Allena. Tyto filmy vyžadují vnímavého diváka, který je připravený na to, co se bude dít. Tyto humorné filmy jsou výrazně konverzační, vybroušenější, hojně se dotýkající současnosti, tedy světa, v němž se často odehrává děj a na nějž divák přiměřeně reaguje. (Novotný, 1995) - *Sólokapr* (*Scoop, VB/ USA, 2006*), *Užívej si, co to jde* (*Whatever Works, USA/ Francie, 2009*)

e) Další dvě odrůdy jsou **černá a crazy komedie**. Jsou plné ztřeštěností, nesmyslů, nemožných momentů a takřka neřešitelných situací, ve kterých se divák nechce ocitnout. Obsahují komiku konverzační i situační. (Novotný, 1995) - *Růžový panter* (*The Pink Panther, USA, 2006*)

f) Poslední je typ komedie "převleků". Hrdinové se dostávají do situace, která vyžaduje převlek a tudíž maskování oblečením nebo kompletní změnu vizáže, či předstírání opačného pohlaví. Ať už se převléká muž za ženu, nebo žena za muže, vždy je třeba vytvořit správnou situaci, ve které je důležitá základní zápletky a opravdová nezbytnost použít oblek. (Novotný, 1995) - *Agent v sukních* (*Big Momma's House, USA/ Německo, 2000*), *Někdo to rád blond* (*White Chicks, USA, 2004*)

4.3 Thriller

Pochází z anglického slova thrill = otřást, vzrušit. Žánr, vyvolávající napětí a silné emoce. Jedná se o napínavý příběh, kde se jedna nebo více postav ocitne v ohrožení života. Tento typ žánru opět může být smíchán i s jinými žánry, například akčními, sci-fi, krimi a nejčastěji hororovými filmy.

Mistrem tohoto žánru byl Alfred Hitchcock. Díky němu se zdokonalily typy thrillerů plných scén, ve kterých se vyskytují špioni, teroristé, agenti a hrdinové, pronásledující, pronásledovaní, řešící nějaký zločin. (Bergan, 2008) *Bournův mýtus* (*The Bourne Supremacy*, USA/ Německo, 2004) Psychologický thriller v němž je klasická zápletká "žena v nebezpečí". Od 70. let vznikají i tzv. konspirační thrillery (politická spiknutí, atd...) (Bergan, 2008) *Nepohodlný* (*The constant gardener*, VB/ Německo, 2005)

4.4 Romantický žánr

Často nazývaný sentimentální romance. Příběhy o lásce, žárlivosti a tragédiích, kdy zamilovaní překonávají překážky i hrůzy katastrof. Dva lidé jsou schopni se i obětovat pro dokonalého partnera a příběh končí šťastně. V posledních letech ovšem bývá častější, že se romance kombinují s dramatickým až tragickým žánrem a tyto filmy pak nekončí vždy nejlépe. Nezapomeň na mě (*Remember me*, USA, 2010), *Zápisník jedné lásky* (*The notebook*, USA/ Portugalsko, 2004), *Zakletý v čase* (*The Time Traveler's Wife*, USA, 2009)

Příběhy zabývající se láskou často skýtají úskalí. Mohou pro některé publikum působit směšně a přespříliš sentimentálně, což se často stává při zpracování příběhů z tzv. "červené knihovny". V poslední době se točí i velice povedené filmy podle knižních bestsellerů jako remake filmu *Pýcha a předsudek* (*Pride and prejudice*, VB/Francie, 2005) podle knihy J.Austenové, nebo fantasy filmy podle "upířího šílenství" *Twilight* saga: *Stmívání* (*Twilight*, USA, 2008), *Nový měsíc* (*New moon*, USA, 2009), *Zatmění* (*Eclipse*, USA, 2010) Díky velkému zájmu o romantické komedie filmová nabídka jen roste. Povedené jsou například komedie: *Přestupný rok* (*Leap year*, USA/ Irsko, 2010),

Pod jednou střechou (Life as we know it, USA, 2010), Zkus mě rozesmát (Just go with it, USA, 2011)

4.5 Akční žánr

Akční filmy zahrnují několik žánrů například kovbojky, kriminální, válečné, historické, sci-fi, nebo i komedie. Je to filmové zpracování tzv. nonstop akcí, které obsahují dramatické momenty, přestřelky, výbuchy a různé bojové sekvence. Akční žánr se prosadil v 80. letech 20. století a to zejména v Hollywoodu. Pro publikum tyto filmy představují poutavou podívanou, v níž se uplatňují speciální efekty, strhující dějová linie a především napětí. (Bergan, 2008) *Př. Rallye smrti (Death Race, USA/ Německo/ VB, 2008), Wild Target (VB/ Francie, 2011)*

4.6 Dobrodružný žánr

Obsahující prvky dobrodružství. Dobrodružný film často čerpá z historie. Žánr se nejvíce rozšířil v Hollywoodu ve třicátých a čtyřicátých letech a od padesátých let podstoupil periodické obnovy. Filmy jako Robin Hood, Zorro často byly znovu přetáčeny s novým obsazením. Některé tyto obnovy byly úspěšné, např. filmy s Robinem Hoodem. Podle Československé filmové databáze⁸ je jich v česky jmenovaných hledaných filmech 14 a nejstarší z nich je z roku 1938. V 80. letech úspěch Stevena Spielberga a jeho filmu *Dobyvatelé ztracené archy (Raiders of the Lost Ark, USA, 1981)* způsobil obrovský nárůst dobrodružných filmů, např. *Indiana Jones a království křišťálové lebky (Indiana Jones and the Kingdom of the Crystal Skull, USA, 2008)* V tomto žánru je časté překrývání mezi dobrodružným filmem a jinými žánry.⁹ Filmy s Indiana Jonesem se staly prototypem současného dobrodružného filmu, plného nejfantasknějších dějových zvrátů a překvapení. (Novotný, 1995)

Dobrodružný film dělíme na:

⁸ www.csfd.cz

⁹ Dobrodružný film. [online]. 2011. [cit. 2011-01-02]. Dostupné z: <http://dobrodruzny-film.navajo.cz>

Rytířské příběhy- hrdina bojující na správné straně - *Robin Hood (USA/ VB, 2010)*
Hledání pokladu/pirátské - *Piráti Karibiku: Na konci světa (Pirates of the Caribbean: At World's End, USA, 2007)* (Novotný, 1995)

4.7 Krimi žánr

Obsahuje řešení různých konvečních nebo nekonvečních případů a záhad. Únosci, mafie, zkorumpovaní policisté, vrahové, ale i nevinné oběti. Ti všichni jsou nebo mohou být aktéry kriminálního žánru. Příběhy se mohou odehrávat v minulosti, přítomnosti, ale i jako sci-fi v budoucnosti či jako fantasy nebo hororový příběh.

Příklady: *Americký gangster (Americana gangster, USA, 2007)*, *Výměna (Changelling, USA, 2007)*, *V Brugách (In Brugges, USA/ VB, 2008)*, *Parfém příběh vraha (Parfume: The Story of a Murderer, USA/ Německo/ Španělsko/ Francie, 2006)*

4.8 Fantasy

Fantasy příběhy vycházejí především z lidské tvořivosti a fantazie (představ). Představy vytvořené fantazií soupeří se získaným poznáním a zkušeností. Příběhy jsou zasazené do imaginárního světa (alternativního, nereálného, většinou nezávislého na našem světě, ale mohou z něj vycházet nebo na něj navazovat).¹⁰ Do děje často vstupují mytologické a bájně postavy, bytosti z pohádek a legend nebo úplně nové postavy.¹¹ Velké množství fantasy filmů vychází z literární předlohy. Určitě nejznámější je *Pán Prstenů: Společenstvo prstenu (Lord of the Rings: The Fellowship of the Ring, USA/ Nový Zéland, 2001)*. V těchto filmech, je výrazné používání speciálních efektů a animací, aby se docílilo požadovaného ztvárnění fantasy světa, bytostí apod.

¹⁰ Fantasy. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-2012, 7. 4. 2012 v 17:46. [cit. 2011-05-25]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Fantasy>

¹¹ př. daemoni z *Zlatý kompas (The golden compass, USA/VB, 2007)*

Druhy fantasy¹²:

a) Současná fantasy, příběhy odehrávající se ve světě podobném naší současné realitě, odkrývající magii a nadpřirozené bytosti (upíři, vlkodlaci, čarodějnice, ...). *Harry Potter a princ dvojí krve (Harry Potter and the Half-Blood Prince, VB/ USA, 2009)*, *Kronika rodu Spiderwicků (The Spiderwick Chronicles, USA, 2008)*, *Blade: Trinity (USA, 2004)*, *Inkoustové srdce (Inkheart, USA/ VB/ Německo, 2008)*

b) Mýtická fantasy zahrnuje svět založený na prvcích a symbolech z mýtů a folkloru. *Legenda o Jiřím a drakovi (George and the Dragon, USA/ Německo/ VB, 2004)*, *Beowulf (USA, 2007)*, *Já a moje příšera (The Water Horse: Legend of the Deep, USA, 2007)*

c) Vysoká fantasy, kde jsou epické zápletky boje dobra a zla ve světě naprosto nezávislém na našem. Součástí je důkladně propracovaná historie tohoto světa, rodokmeny a jazyky. Patří sem také alternativní světy k tomu našemu. *Pán prstenů: Návrat krále (The Lord of the Rings: The Return of the King, USA/ Nový Zéland/ Německo, 2003)*, *Zlatý kompas (The golden compass, USA/ VB, 2007)*, *Město Ember (City of Ember, USA, 2008)*

d) Historická fantasy obsahuje méně magických prvků. Často se děj odehrává ve skutečné historické epoše, kde se mohou vyskytovat i reálné osoby či události. *Podivuhodný případ Benjaminina Buttona (The Curious Case of Benjamin Button, USA, 2008)*

e) Meč a magie je další druh fantasy soustředěný převážně na akci a napětí. Začalo to filmem *Barbar Conan (Conan the Barbarian, - USA, 1982)*. *Př. Král Škorpion (The Scorpion King, USA/ Německo/ Belgie, 2002)*, *Klan létajících dýk (Shi mian mai fu, Čína/ Hong Kong, 2004)*, *Mumie:Hrob dračího císaře (The Mummy: Tomb of the Dragon Emperor, USA/ Kanada/ Německo, 2008)*

¹² Podžánry fantasy. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-2012, 5. 12. 2011 v 12:18. [cit. 2011-05-25]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Pod%C5%BE%C3%A1nry_fantasy

f) Komická fantasy nedodrží běžné hranice žánru a obsahuje humor a satiru. *Barva kouzel (The Colour of Magic, VB, 2008)*, *Otec prasátek (Hogfather, VB, 2006)*

g) Temné fantasy se často propojují s hororovým žánrem a obsahují kruté a démonické prvky. *Královna prokletých (Queen of the Damned, USA/ Austrálie, 2002)*, *Underworld (USA/ Německo/ Maďarsko/ VB, 2003)*, *Noční hlídka (Nočnoj dozor, Rusko 2004)*

h) Pohádkové fantasy jsou inspirované především folklórem a pohádkovými bytostmi. *Letopisy Narnie: Lev, čarodějnice a skříň (The Chronicles of Narnia: The Lion, the Witch and the Wardrobe, USA/ VB, 2005)*, *Percy Jackson: Zloděj blesku (Percy Jackson & the Olympians: The Lightning Thief, Kanada/ USA, 2010)*, *Hvězdný prach (Stardust, VB/ USA/ Island, 2007)*

i) Komiksové fantasy vycházejí z grafických románů (Marvel), ale patří sem i filmy, ve kterých se vyskytuje hrdina se superschopnostmi. *Superman se vrací (Superman Returns, USA/ Austrálie, 2006)*, *Fantastická čtyřka (Fantastic Four, USA/ Německo, 2005)*, *Škola superhrdinů (Sky High, USA, 2005)*

4.9 Rodinné filmy

Rodinné filmy jsou zvláštní kategorie, protože zde může být zahrnut prakticky jakýkoliv žánr. Tyto filmy jsou typické tím, že mají zaujmout celou rodinu. Dospělé, aby se nenudili a děti, aby to pochopily. Proto je hlavním úkolem těchto filmů hledat rovnováhu jak v příběhu, tak ve zpracování námětu. Rodinné filmy mohou být jak hrané, tak animované. Nejčastěji používanými žánry jsou dobrodružný, hudební, komedie, pohádka, fantasy a občas i parodie. Příklady: *Ratatouille (USA, 2007)*, *Karlík a továrna na čokoládu (Charlie and the chocolate factory, USA/ VB, 2005)*, *Kouzelná chuťva Nanny McPhee (Nanny McPhee, USA/ VB/ Francie, 2005)*, *Kouzelná romance (Enchanted, USA, 2007)*, *Speed racer (USA/ Německo/ Austrálie, 2008)*

4.10 Animovaný film

Animovaný film lze popsat jako souvislou řadu postupně snímaných fází pohybu kresby, loutky, reálných neživých i živých předmětů, jejichž poloha a tvar se mění jednotlivými okénky filmu. Zobrazený děj je zcela závislý na záměrech autorů a realizátorů snímku, často se nemusí ohlížet ani na přírodní zákony a jiná omezení tzv. reálného světa. Mezinárodní asociace animovaného filmu (ASIFA) definuje umění animace jako vytváření pohyblivých obrazů všemi způsoby s výjimkou živé akce, což zahrnuje všechny technologie, jichž tvůrci animovaného filmu ve svých snímcích během dnes již více než stoleté historie filmu, vytvořili a použili.¹³

Počátky animovaného filmu byly převážně v USA a ve Francii. Za začátek animovaného filmu je považován rok 1892, kdy bylo v Paříži uskutečněno první veřejné vystoupení světelných pantomim. Byly to příběhy kreslené na deseti až patnáctimetrové papírové pásy promítané na složitém promítacím stroji. Nejznámější tvůrce animovaných filmů je Walt Disney, který začínal kreslením komiksů a založením improvizovaného animačního studia. Jeho prvním celovečerním filmem a obrovským úspěchem byla *Sněhurka a sedm trpaslíků* z roku 1939, na níž pracovalo kolem 2000 animátorů a byla oceněna Oscarem. Tento film odstartoval dobu, kterou označujeme za zlatou éru animovaného filmu.¹⁴

Animovaný film se vyznačuje velkou pestrostí žánrů (využívají se zde všechny žánry z hraného filmu) a technik. Podle technik se animované filmy rozlišují na kreslené (*Sněhurka a sedm trpaslíků v anglickém originále Snow White and the Seven Dwarfs, USA, 1937*), loutkové (*Sen noci svatojánské, ČSR, 1958*), z plastelíny/ formely (*Slepíčí úlet v originále Chicken Run, VB, 2000*) a počítačové filmy (*Shrek, USA, 2001*), (*Final Fantasy: The Spirits Within, USA/ Japonsko, 2001*) (Bergan, 2008)

¹³ Obecný úvod k animovanému filmu. *Národní filmový archiv* [online]. © 2012. [cit. 2011-0-14]. Dostupné z: <http://www.nfa.cz/obecnny-uvod-k-animovanemu-filmu.html>

¹⁴ Obecný úvod k animovanému filmu: Od počátku do roku 1945. . *Národní filmový archiv* [online]. © 2012. [cit. 2011-0-14]. Dostupné z: <http://www.nfa.cz/obecnny-uvod-k-animovanemu-filmu.html>

4.11 Dokumentární žánr

Dokumentární film je díky Johnu Griersonovi definován jako "tvůrčí zacházení se skutečností". Dříve měly dokumentární filmy za úkol v západní Evropě a v Americe ukazovat sociální problémy a otázky týkající se životního prostředí. Měly plnit funkci společenského poslán. V době 2.sv.války dostaly funkci propagandistickou. V dnešní době se nejvíce upřednostňuje funkce informativní (cinéma verité = kinematografie pravdy). (Bergan, 2008) Původní slovo *documentum* vyjadřuje slova jako důkaz, svědectví, ale také naučení a výstrahu. Z žánrového hlediska může být dokument epický, lyrický a dramatický, z hlediska stylu může být samostatným uměleckým dílem, dílem publicistickým či ryze účelovým. Dokument může mít formu reportáže (interwiev, šotu). Často kombinuje tyto formy do periodicky vydávaných delších útvarů. Dále pak dokument stříhový, což jsou sestříhané části různých filmů tvořící v podstatě umělecký dokument. Zvláštní formou dokumentu je Anketa, v níž jsou zachycovány názory lidí na určitý problém. Významnou část dokumentu tvoří komentář (slovní nebo mezititulky), ve kterém tvůrce popisuje situaci nebo sděluje vlastní názor na problém či událost. (Bernard, 1988) Patří sem životopisy osobností, reportáže o životním stylu, o životním prostředí, naučné pořady o fauně a floře, dokumenty o vědě a technice, atd. Příklady: *The cove (USA, 2009)*, *Senna (VB, 2010)*, *Rolling Stones (Shine a light, USA, 2008)*, *Žijeme na veřejnosti (We live in a public, USA, 2009)*

4.12 Horor

Horor (z angl. horror – hrůza, zděšení) je žánr filmu, u kterého se očekává, že se divák bude bát. Objevují se v něm strašidelné obrazy, vyvolávající pocity strachu, které mohou diváci záměrně vyhledávat. Hororové scény a obrazy jsou hrůzostrašné, děsivé, temné a překvapující. Často se tento žánr mísí s fantasy žánry a science fiction, ale mohou být i reálné nebo podle skutečné události. Horor úzce navazuje na thriller a proto se často neodlišují. Hororové filmy jsou považované za pokleslý žánr, jehož úkolem je vyvolávání záporných emocí.¹⁵ *Faunův labyrint (El Laberinto del Fauno, Španělsko/*

¹⁵ Horor. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-2012, 4. 4. 2012 v 14:31. [cit. 2011-05-25]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Horor>

USA/ Mexiko, 2006), *Kruh (The ring, USA/ Japonsko, 2002)*, 3:15 *zemřel (The Amityville Horror, USA, 2005)*

4.13 Science fiction

Vědeckofantastický žánr nebo též sci-fi a SF je žánr obsahující různé nové reálné nebo nereálné technologie, přírodní úkazy a neznámé formy života (hlavně mimozemské). Příběh je často zasazen do budoucnosti, vesmíru (kosmické lodi), či jinak upravené alternativní reality, často obnáší i cestování časem. Občas tento žánr splývá s fantasy až na to, že v něm místo magie vedou futuristické technologie a prvky založené na vědeckém základu. Jsou to poutavé příběhy s využitím vědy a techniky o tom, jakým způsobem lze ovlivnit lidstvo.¹⁶ V těchto filmech je výrazné používání speciálních efektů a animací. Jako u fantasy je běžné čerpání námětů ze *sci-fi literatury*, která je na vysoké úrovni a skýtá nespočet možností.

Druhy sci-fi¹⁷:

a) Tvrdá vědecko-fantastická literatura, nebo “tvrdý SF”, obsahuje nejvýrazněji přesnost ve vědeckých informacích, zvláště pak ve fyzice, astrofyzice a chemii. Líčí světy s pokročilou technologií, které jsou z hlediska námi známé fyziky reálné.

b) Měkká vědecko-fantastická literatura a sociální sci-fi popisuje sci-fi založenou na ostatních společenských vědách jako je psychologie, politika, sociologie, antropologie.

c) Cyberpunk je druh příběhu posazeného do blízké budoucnosti. Děj často obsahuje informační technologie, hlavně Internet (vizuálně představovaný jako kybernetický prostor), umělou inteligenci a společenskou kontrolu, kde korporace mají více vlivu než vlády.

¹⁶ Science fiction. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-2012, 10. 4. 2012 v 15:38. [cit. 2011-05-25]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Science_fiction

¹⁷ Sci-fi. In: *Wikipedia.infostar.cz: Encyklopedie Wikipedia v českém překladu* [online]. 2012. vyd. Lužné 995, 763 26 Luhačovice: Microton, s.r.o. [cit. 2011-06-11]. Dostupné z: http://wikipedia.infostar.cz/s/sc/science_fiction_1.html

d) Cestování časem je další druh sci-fi, který je typický hlavně řešením problémů s časoprostorovým kontinuem. Čas a prostor je narušen a hrdina musí napravit následky z budoucnosti v minulosti. Př. *Stroj času (The time machine, USA, 2002)*, *Proud času (Timeline, USA, 2003)*

e) Vojensko vědecko-fantastický žánr je charakterizován válečným konfliktem ať už národním, nebo meziplanetárním.

f) Science fiction je často kombinována s jinými žánry (např. akční, drama, dobrodružný, komedie).

Př. *Star Trek (USA/ Německo, 2009)*, *Potomci lidí (Children of men, VB/ USA/ Japonsko, 2006)*, *Já legenda (I am legend, USA, 2007)*, *Ostrov, The Island, USA, 2005)*, *Stopařův průvodce po Galaxii (The Hitchhiker's Guide to the Galaxy, USA/ VB, 2005)*, *Aeon Flux (USA/ Německo, 2005)*, *Terminator Salvation (USA/ Německo/ VB/ Itálie, 2009)*, *Já robot (I, Robot, USA/ Německo, 2004)*

4.14 Mysteriozní žánr

Mysterio (řec. μυστηριον, mystérion – tajemství) Filmy s atmosférou a námětem tajuplného mystična. Filmy vystihuje věta: "Cesty osudu jsou někdy víc než překvapivé." Děj je často zamotaný s překvapivým a nečekaným rozřešením dané situace. Příběh bývá strašidelný, zvláště pak pokud věříte v nadpřirozeno. Napínavý příběh diváky úplně pohltí a vtáhne do děje. Až do posledních chvil si neuvědomují, co se děje. Př. *Gothika (USA, 2003)*, *Imaginárium Dr. Parnasse (The Imaginarium of Doctor Parnassus, VB/ Kanada/ Francie, 2009)*, *Počátek (Inception, USA/ VB, 2010)*

4.15 Hudební žánry

Druhy hudebního žánru:

a) Dokumentární filmy

Hudební dokumenty zaznamenávají zásadní momenty v hudebních dějinách. Snaží se zachytit situace ze života interpreta kapely, nebo celého hudebního hnutí. Nejvýraznějším předchůdcem hudebních dokumentů je film *Woodstock* (USA, 1970). Zachycuje tříhodinový sestřih zpracovaný ze 120 hodinového záznamu jednoho z nejslavnějších hudebních festivalů. Stal se symbolem pro milovníky hudby a vzorem pro další dokumentaristy poté, co v roce 1970 získal Oscara jako nejlepší dokument. (Woodstock, 2012)

I když je *Woodstock* zásadní, jsou známé i další hudební dokumentární filmy natočené před ním. Například film *Dont look back* (USA, 1967) od D.A. Pennebaker. Ten zaznamenává osobnost Boba Dylana a byl natočen během třítýdenního koncertního turné ve Velké Británii na jaře roku 1965. Tento dokument je intimním portrétem jednoho hudebníka. (Neohlížej se, 2012)

Zvýšení zájmu o hudební dokumenty způsobilo v 80. letech příchod MTV (první výhradně hudební televizní stanice na světě, založená 1. srpna 1981 společnostmi Warner a AmEx) a videoklipů (videoklip je krátkometrážní audiovizuální dílo, jehož zvukovou částí je ve větší míře záznam hudebního díla) a videa jako takového. S nástupem CD/ DVD se nepřestávají objevovat i stále nové a propracovanější dokumenty o hudbě. Dokumenty se nezaobírají jen putováním v minulosti, ale i současnými interprety moderní doby. (Göth, 2004)^{18 19}

Rozdělení hudebních dokumentů:

1) Festivalové dokumenty

Zachycují nejen samotné vystoupení umělců, ale i takzvané „backstage“ (z ang. = zákulisí), což jsou momenty odehrávající se mimo scénu. Backstage mohou být například rozhovory s hudebníky, výpovědi běžných návštěvníků koncertů, ale i štábu,

¹⁸ MTV. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-2012, 10. 2. 2012 v 11:06. [cit. 2011-07-03]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/MTV>

¹⁹ Videoklip. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-2012, 18. 2. 2012 v 10:59. [cit. 2011-07-03]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Videoklip>

který se všim v zákulisí pomáhá. Tyto dokumenty se snaží hlavně o zachycení atmosféry, která v době konání festivalu (koncertu) panuje a to nejen na jevišti, ale i v hledišti a zákulisí.

2) Individuální interpreti, nebo kapela

Tento typ dokumentu zahrnuje jak rozhovory, tak tzv. backstage, ale i samotný záznam z koncertu. Je možné jej rozdělit na:

- Komplexní životopis hudebníka (jednotlivých členů kapely).
- Zobrazení dosavadní nebo celé hudební kariery.
- Zachycení vzniku nového alba. Inspirace k němu apod.

Příklady: *Rolling Stones (Shine a light, USA, 2008)*, *Michael Jackson's This Is It. (This Is It, USA, 2009)*, *Iron Maiden: Flight 666 (USA, 2009)*

b) Hudební filmy

Hudební filmy jsou zvláštní kategorií žánru, často splývající s muzikály, ale i s běžnými filmy. V těchto filmech je hudba ústředním motivem zpestřujícím nebo upřesňujícím děj. Písně obvykle slouží jako podkres nebo k rozvíjení postavy či postav. Hudba se stává nedílnou součástí příběhu hlavně v rovině tématu.

Rozdělení hudebních filmů:

1) Životopisné filmy jsou klasické filmy obsahující děj o životě hudebního interpreta či kapely. Příběh je založený na realitě. Bývá často doplněný trochou fikce pro plynulost a návaznost děje. Tyto filmy se zabývají životem hudebníka (kapely) jako takového. Je zde méně kladen důraz na vystoupení a koncerty a více zaměřen na osobní a intimní detaily. Př. *Walk the line (USA, 2005)*, *Edith Piaf (La Môme, Francie/ VB/ Česko, 2007)*, *Cadillac Records (USA, 2008)*, *Dreamgirls (USA, 2006)*, *The Runaways (USA, 2010)*

2) Ve filmech o hudbě je hudba ústředním tématem, ale minimálně se objevuje ve spojitosti s hereckým zpěvem. Patří sem typy filmů týkající se děje v nahrávacím studiu, v rádiovém vysílání nebo filmy, ve kterých se hrdina chce stát hudebníkem. Př. *Piráti na vlnách (The boat that rocked, VB/ USA/ Německo/ Francie, 2009)*, *Melodie mého*

srdce (August Rush, USA, 2007), Škola ro(c)ku (The school of rock, USA/ Německo, 2003)

3) Filmy s hudbou k tanci zahrnují všechny taneční filmy, ke kterým je nezbytná hudba. Hudební žánr určuje příběh a naopak. Například ve filmu, který se jmenuje *Breakdance Girl (B-GIRL, USA, 2009)* je naprosto zřejmé použití moderní hudby. Př. *Lets Dance 3D (Step up 3D, USA, 2010), Tančím abych žil (Take the lead, USA, 2006), Smím prosit? (Shall we dance, USA, 2004), Hříšný tanec 2 (Dirty dancing: Havanna nights, USA, 2004)*

c) Muzikál

Slovo muzikál vzniklo zkrácením anglického slovního spojení musical comedy, které znamenalo v 1. polovině 20. století revue s humoristickými a pěveckými čísly, která často postrádala souvislý děj²⁰.

Filmové muzikály začaly vznikat po zrodu zvukového filmu. Zpočátku hledaly inspiraci ve varieté a v opeře. Díky jisté dávce nereálnosti měly muzikály šanci obejít cenzuru snáze než ostatní žánry. Muzikály se vyvinuly z operety. Nejprve jako divadelní představení se zpěvem a tancem a později jako filmy. (Novotný, 1995) Studiový systém 30.-50. let 20. století dovolil, aby nereálné sny nabyly konkrétní podoby.

Evropský styl byl především o zkušenosti s hereckou tradicí starého kontinentu a hudbou z opery a operety. Naproti tomu americký styl byl výrazný svou „múzou“ vaudeville (varieté). Dominantním typem muzikálu byly takzvané muzikály o muzikálu (backstage). Scény v těchto filmech se točily především okolo problémů s inscenací dané hry. Oproti pozoruhodnějšímu počtu muzikálových filmů vyprodukovaných jinde než v USA byl Hollywoodský muzikál svým rozsahem omezenější.

Převrat v zájmu o americký muzikál způsobil film *Moulin Rouge (Austrálie/ USA, 2001)* Fascinující, pikantní a tragikomický příběh Moulin Rouge je oslavou pravdy, krásy, svobody, ale především lásky. Film odstartoval novou éru muzikálového světa a to muzikály psané přímo pro filmové plátno nezávislé na divadle. (Bergan, 2008)

²⁰ Muzikál. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-2012, 27. 2. 2012 v 13:22. [cit. 2011-07-03]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Muzik%C3%A1l>

Muzikáloví herci musí být nejen dobří herci, ale také skvělí či alespoň dobří zpěváci a tanečníci. Muzikál je integrace hudebních a tanečních čísel do dějové linie filmu. Mají vyšší kvalitu, úroveň, zpracování, kde hudba a tanec plně doplňují děj a zpěv supluje dialogy.²¹

Muzikály jako typ filmu mohou obsahovat různé žánry - komedie, dramata, romantické, atd. Mohou být také hrané nebo animované.

Například:

Hrané: Chicago (USA/ Německo, 2002), Mamma mia! (VB/ USA, 2008), Hairspray (USA/ VB, 2007), Sweeney Todd: Ďábelský holič z Fleet Street (Sweeney Todd: The Demon Barber of Fleet Street, USA/ VB, 2007), Nine (USA/ Itálie, 2009), Fantom opery (The Phantom of the Opera, USA/ VB, 2004)

Animované: Na vlásku (Tangled, USA, 2010)

²¹ Viz citace Muzikál (Wikipedia, 2012)

5 Umění a film

5.1 Umění

Umění je tvůrčí činnost, ovlivňuje rozvětvenou škálu lidského snažení. Jedná se o postoj a činnost. V průběhu historie se hranice kontextu tohoto slova různě měnily (rozšiřovaly/ užily). Umění je schopnost rozumět vzájemným vztahům mezi kulturou a společností. V 19. století s rozvojem konceptu vědy se zužoval koncept teorie umění jako odpověď na logickou vědeckou práci. Umění tedy bylo jasněji definováno, když začalo být vnímáno jako něco, co není věda. Koncept umění obsahoval především vizuální nebo „krásná“ umění a obecněji literaturu a hudbu. Byly to úseky intelektuálních činností, co nepatřily pod přírodní nebo sociální vědy. Umění už nebylo způsobem, jak pochopit svět, ale cíl sám o sobě. (Monaco, 2004)

Z individuálního pohledu je základní hodnotou umění jeho estetický účinek. Estetický účinek je podmíněný osobními zkušenostmi a je tedy individuální. Díky tomu každý pozorovatel (divák) vnímá předkládané umělecké dílo jinak.

5.2 Film

Film je označení pro kinematografii a veškeré její součásti. Film je komunikační činitel s největším vlivem. Hraný film obsahuje obrovské množství statických záběrů, které v rychlém plynulém pohybu tvoří souvislý pohyblivý obraz tak, aby konečný výsledek dával smysl. Filmy jsou točeny podle předem nachystaného scénáře (literární dílo sloužící jako předpis k dalšímu zpracování), což určuje konečný obraz. Film může být buď klasický, určený pro promítání v kinech, nebo film určený čistě pro televizní vysílání.^{22 23}

Film je známý jako dramatické umění a je silně obrazový, obsahuje výrazný narativní prvek. Film je jedno z nejnákladnějších umění a proto je vystavován různým

²² Film. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-2012, 6. 4. 2012 v 18:27. [cit. 2011-06-18]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Film>

²³ Hraný film. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-2012, 10. 2. 2012 v 11:51. [cit. 2011-06-18]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Hran%C3%BD_film

deformacím kvůli ekonomické situaci. Ekonomická situace okolo filmu musí obnášet dokonale propracovaná pravidla produkce, distribuce a spotřeby. Film je do značné míry omezen touto situací a pro filmaře představuje určité překážky. Film může být chápán jako komodita psychologické povahy, protože poskytuje emocionální účinky. Vše existující může být zachyceno na filmový pásek nebo disk.

Nejsilnější pouto utvořil film s románem a to díky velkému narativnímu potenciálu (obojí jsou dlouhé příběhy s velkou schopností zachytit mnoho detailů vyprávěním vypravěče). Jediný rozdíl mezi nimi je, že film je omezený časem - trváním příběhu, kniha může skončit kdykoliv. Při natáčení filmu dle obsahu knihy se mnoho podrobností vytrácí. I když je film omezený narací, má mnohem větší obrazové možnosti zpracování než kniha. Film může být použit k zaznamenávání ostatních umění a využívá k tomu vlastní jazyk, systém kódů a obrátů. Ostatní druhy umění mohou být zachyceny pomocí příběhu, jako jeho téma. Například film *Dívka s perlou* (Girl with a Pearl Earring, VB/ Lucembursko, 2003) jenž pojednává o stejnojmenném obraze malíře Johannese Vermeera.

Film, daleko více než většina jiných umění, je závislý na složité technice a spolupráci velkého množství lidí. Filmy jsou nejen tvořeny, ale i vyráběny. Film je syntéza umění pohybového (pohyb postav), hudebního (zvuky, ruchy, hudba), výtvarného (kostýmy, prostředí, rekvizity, kamerové záběry) a slovesného (mluvené slovo/ dialogy, jazyk, obsah).

Druhy filmu - členění podle P. Frýdlové a J. Bernarda (Bernard, 1988):

1. Původ (kdo jej natočil) - profesionální a amatérský
2. Účel a určení (kde bude „promítán“) - v kinech nebo v televizi
3. Technický způsob realizace - černobílý a barevný, němý a zvukový
4. Formát obrazu - úzký, klasický a širokoúhlý
5. Metráž (nebo-li délka filmu):²⁴

A) krátkometrážní (krátký film) - délka filmu menší než 600 metrů, to je méně než 21 minut projekce

B) středometrážní - délka filmu 600 - 1800 metrů, to je 21 - 63 minut projekce

²⁴ Metráž. OPTIMUS S.R.O. *Encyklopedie Co je co* [online]. ©1999-2012. 18.8.2000 [cit. 2012-04-10].

Dostupné z: http://www.cojeco.cz/index.php?s_term=&s_lang=2&detail=1&id_desc=59126

C) dlouhometrážní (celovečerní film) - délka filmu větší než 1800 metrů, to je více než 63 minut projekce do 5 i více hodin

6. Podle návaznosti/ samostatnosti filmu:

A) samostatný (jednodílný) film

B) vícedílný film/ série - filmy navazující dějem, menší počet dílů než seriál, každý z filmů může být promítán samostatně protože představuje ukončený celek např. Pán Prstenů:1(2001), 2(2002), 3(2003) - (Lord of the Rings:1, 2, 3, USA/ Nový Zéland,)

C) filmový seriál - filmy navazující dějem nebo hlavním hrdinou, často zakončený „happy endem“ (častější využití je však v rámci televizního vysílání)

D) povídkový film - sestaven z několika povídek, tj. kratších samostatných filmů např. *Démoni (Slovensko, 2007)*

7. Diváckého určení - dětský, pro děti/ mládež, pro dospělé (u některých filmů omezena přístupnost dětskému publiku - do 12, 15 nebo 18 let)

8. Podle typu realizace:

A) hraný

B) animovaný

C) kombinace A a B

D) dokumentární - reportáž, umělecký a účelový dokument

9. Podle „žánru“ (podle formy a obsahu) - viz. kapitola 4

5.3 Výtvarné umění a film

Film ve své přeměně v umění vycházel z tradičních druhů umění (divadlo, výtvarnictví, hudba, literatura). Během vývoje kinematografie se film odpoutává od tradičních umění a vytváří si vlastní výrazovou řeč (specifické vyjadřování). Film je tak specifickou formou poznání, umělecká představa ze skladby záběrů.

Filmový, malířský nebo fotografický obraz pracuje s vytvořením reality, v níž je trojrozměrný svět oproštěn od přesné prostorovosti a zredukován na dva rozměry. „Zásadní vliv na divákův pohled do světa filmového i výtvarného obrazu představuje hledáček kamery nebo rám obrazu, jenž ohraničuje naši pozornost, ovlivňuje divácké hledisko a spoluurčuje tak způsob, jakým se na většinu obrazů díváme. Filmový i výtvarný obraz mají určitou kompozici, pracují se světlem, vykazují specifické časové a

prostorové charakteristiky, disponují určitými znázorňovacími a výrazovými možnostmi a mají vztah k prostoru mimo rám." (Krátká, 2012)

Umělecký tvůrce ve filmu má neomezené možnosti volby (způsob ztvárnění, zpracování). U pozorovatele obsahu je to však naopak, filmový divák vidí jen to, co se režisér rozhodl zachytit přímo na plátno. Umění je závislé na vztahu umělec - dílo - pozorovatel. Díky tomu záznamová média používají prvky představení a reprezentace. Psychologický účinek díla se uznává od Aristotelovy (384 př.n.l. - 322 př.n.l.) teorie katarze. Se vznikem psychoanalýzy ve 20. století se vše upnulo na vazbu mezi umělcem a dílem. Na dílo bylo nazíráno jako na obraz psychologického stavu jeho autora. (Monaco, 2004)

Filmy nám ukazují možnosti vidění a cítění, které nás mohou uspokojovat. Zprostředkovávají nám zkušenost, která je většinou spojena s příběhem a s postavami. Filmy také mohou rozvíjet myšlenku nebo zkoumat vizuální kvality a zvukové možnosti. Film nám zprostředkovává určitým způsobem uspořádaný zážitek, který podněcuje naši mysl a emoce. (Bordwell, 2011)

To, že se film stal prostředkem tvůrčího vyjádření, vychází čistě z jeho podstaty. Film ideálně odpovídá lidské psychologii, neboť dokonale zaznamenává vizuální kinetickou skutečnost. Zrak hraje mezi lidskými smysly primární roli. A základem lidských představ jsou vizuální zobrazení. Teprve po zraku následují ostatní smysly. Právě díky této tezi s lidským viděním a vnímáním je film schopen vytvořit neobyčejně dokonalou a emotivní představu. Díky tomu je divák schopen vnímat film jako „skutečnost“ a viděné tak porovnává se svými zkušenostmi. Proto je možné intenzivněji prožívat film oproti jiným uměleckým projevům. (Forman, 1970)

Filmoví tvůrci během celého vývojového procesu filmu tvoří umělecké volby. Jak osvětlit scénu? Jaké kostýmy? Natočit scénu zblízka nebo zdaleka? Jaké budou použity efekty? Všechna rozhodnutí vedou k výsledné podobě filmu. Ve filmové tvorbě jsou využívány dva aspekty umění: forma a styl. Forma je celek všech částí filmu, které vznikají a spojují se na základě vzorců jako opakování a variace, dějové linie a rysy postav. Styl je způsob, jakým film využívá natáčecí postupy. Styl se dále dělí na 4 oblasti: a) uspořádání natáčených lidí, míst a objektů, b) práce kamery a strojů zachycujících obraz a zvuk, c) střih - spojování jednotlivých záběrů, d) zvuk - hlasy, ruchy a hudba. (Bordwell, 2011)

Tak jako výtvarné umění jsou filmy tvořeny tak, aby nějakým způsobem ovlivňovaly diváky. Ovšem je velice tenká hranice mezi vnímáním filmu jako umění a

nebo jako filmový byznys (továrny na peníze). Současné umění lze považovat převážně za konzumní, neboť se ve většině případech nechává ovlivňovat divákem/ publikem. U velké části současného umění je viditelný nárůst politických a sociálních prvků. Je to zřejmé zejména v narůstajícím podílu televizních dokumentárních dramát a programů zaměřených na realitu a obnoveném nástupu nezávislých filmařů. Film a ostatní záznamová média jsou nejlepšími příklady fenoménu ekonomického produktu. Rozvoj záznamových médií způsobil průlom v historii umění. Ať už se jedná o fotografie, film, zvukové nahrávky. Vše dohromady zapříčinilo mnohem přímější komunikační dráhu mezi objektem a pozorovatelem. Záznamová média díky svému novému komunikačnímu jazyku umožnila určitou dávku manipulace s jednotlivci. (Monaco, 2004)

6 Mediální komunikace - současný film a jeho publikum

Film je součástí lidové kultury a masového média (veřejný sdělovací prostředek - faktor, který zajišťuje sociální soudržnost a společenskou komunikaci). Masová média jsou schopná nabídnout tatáž sdělení velkému množství příjemců a proto jsou považována za nezbytně důležitou součást rozvoje masové kultury. Uplatnění filmu na trhu se vyznačuje vysokým stupněm nejistoty. Stupeň nejistoty je dán tím, jak málo předvídatelná je reakce a ocenění filmového diváka. Proto musí filmaři a propagátoři filmu věnovat značné úsilí a obrovské prostředky na snahu zmanipulovat to, jak divák film přijme (proto jsou využívány obrovské reklamní kampaně pro přicházející film). (Jiráček, 2003) Film je jako jazyk. Pod jednou věcí si dva různí lidé mohou představovat něco odlišného. Toto u filmu úplně neplatí, protože film nenaznačuje, ale prohlašuje.²⁵

Když se řekl film, většině lidí se vybavil obrovský kinosál s plátnem pro velké množství lidí. Tak to určitě platilo dříve. V dnešní moderní době jsou filmy přístupné nejen v kinech, ale i na nosičích jako jsou analogové videa - VHS , CD/ DVD, Blu-ray disk, atd. Ovšem s filmem se pojí i fáze výroby, produkce a fáze distribuce filmu (medializace). Nejblíže se k divákovi dostane medializace filmů. Vznikají velké reklamní kampaně, které mají diváka nalákat do kin právě na konkrétní film. Vše probíhá prostřednictvím tisku, televize či přes internet. Pro získání větších zisků z filmového trhu vzniká takzvaný „doprovodný prodej“. Tento prodej zahrnuje prodej zvukových nahrávek písní a scénické hudby ve formě „Soundtracku“, dále pak uvedení snímku na DVD/ Blue-ray, také se vydávají knižní verze filmového příběhu a bývá hodně častá nabídka různých doprovodných předmětů (hračky, trička, módní doplňky). (Jiráček, 2003)

Jako forma medializace je nejúčinnější reklama. **Mediální strategie** (mediální prostředky, media, reklamní nosiče) přenáší reklamní sdělení. Podstatou mediálního plánování je výběr nejúčinnější „mediální strategie“, která by co nejlevněji a nejefektivněji oslovila diváky. (Matula, 2012)

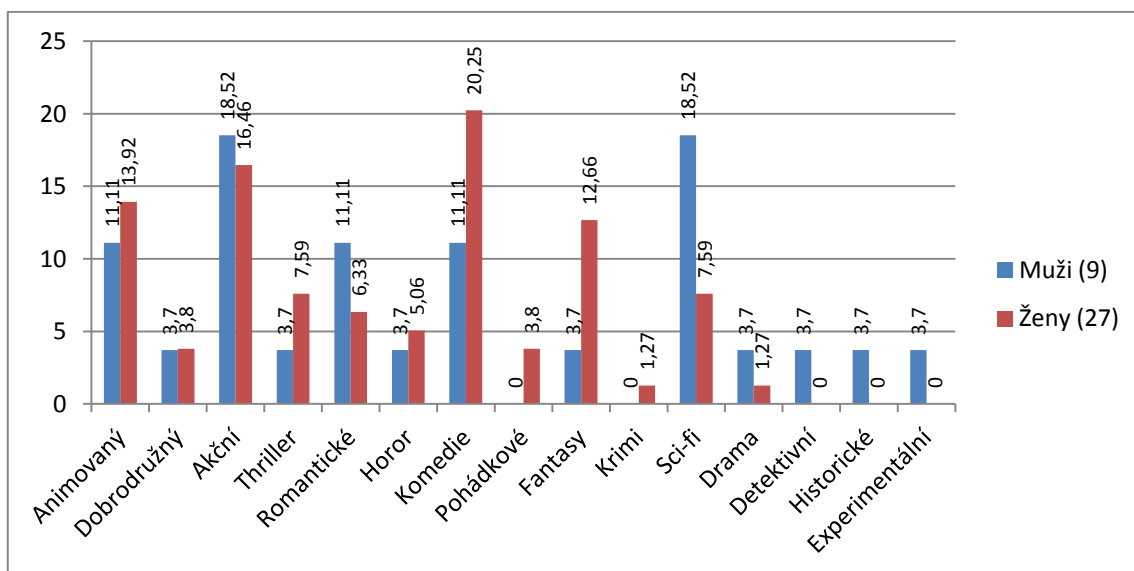
²⁵ „Film je expanzivní a dalekosáhlá množina vzájemně propojených protikladů: mezi filmařem a předmětem, filmem a pozorovatelem, ... , psychologíí a politikou, obrazem a zvukem, dialogem a hudbou, ... , žánrem a autorem, literárním vnímáním a filmovým vnímáním, ..., kulturou a společností, ... atd. ..., která vyvolává základní otázky týkající se vztahu života k umění a reality k jazyku.“ (Monaco, 2004)

7 Vyhodnocení dotazníků

Jako zjišťovací metoda na žánry filmů byl využit dotazník (viz seznam příloh). Dotazník je jedním z nejběžnějších nástrojů pro sběr dat pro různé typy průzkumů. Skládá se ze série otázek, jejichž cílem je shrnout názory a fakta od respondentů. Z mnoha rozdaných a rozeslaných bylo získáno 36 vyplněných dotazníků. 9 dotazníků vyplnili muži ve věkovém rozmezí 21 - 30 let a 27 dotazníků vyplnily ženy od 21 do 24 let.

První dvě otázky jsou směřovány na nejvíce výrazné a promítané žánry. Další tři se týkají oblíbených a neoblíbených žánrů s uvedením příkladů na konkrétních filmech. Šestá a sedmá otázka je směřovaná na žánry určené zvláště mužům a zvláště ženám, a proč tomu tak je. Osmá a devátá se zabývá v dnešní době populárními 3D filmy a jejich návštěvností. Následující desátá a jedenáctá otázka se věnuje animovaným filmům. Poslední otázka má vypovídat o tom, podle čeho si divák vybírá daný film, který chce shlédnout.

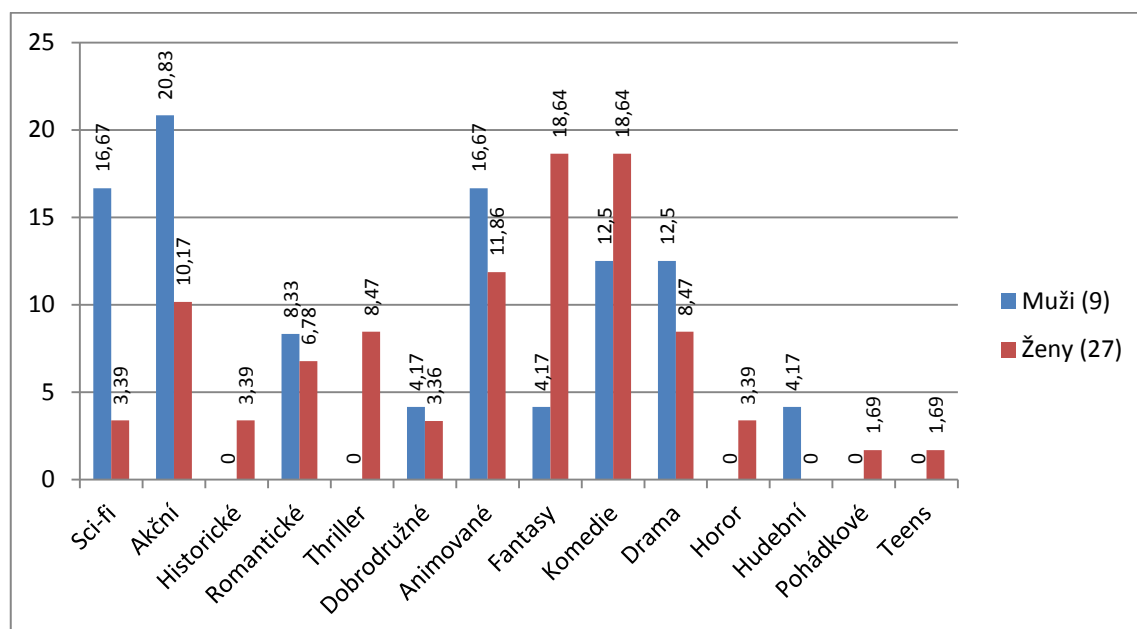
7.1 Které filmové žánry považujete v současnosti za nejvíce promítané v kinech či v televizi a jsou jakýmsi trendem? (Vyjmenujte max. 3 druhy)

Graf 2 - Procentuální srovnání získaných odpovědí dotazovaných respondentů na otázku č.1

Z procentuálního srovnání získaných odpovědí od dotazovaných respondentů zobrazeného na Grafu 2 vyplývá, že nejvíce promítanými žánry v kinech či televizi jsou především komedie, akční a animované filmy, následované fantasy a sci-fi žánrem. Ostatní žánry jsou podle diváků promítané jen v malém množství anebo vůbec. Podle žen jsou nejvíce promítané žánry: komedie (20,25%), akční filmy (16,45%) a animované filmy s 13,92%. U mužů jsou to žánry jako sci-fi a akční s 18,52% , komedie romantické a animované s 11,11%.

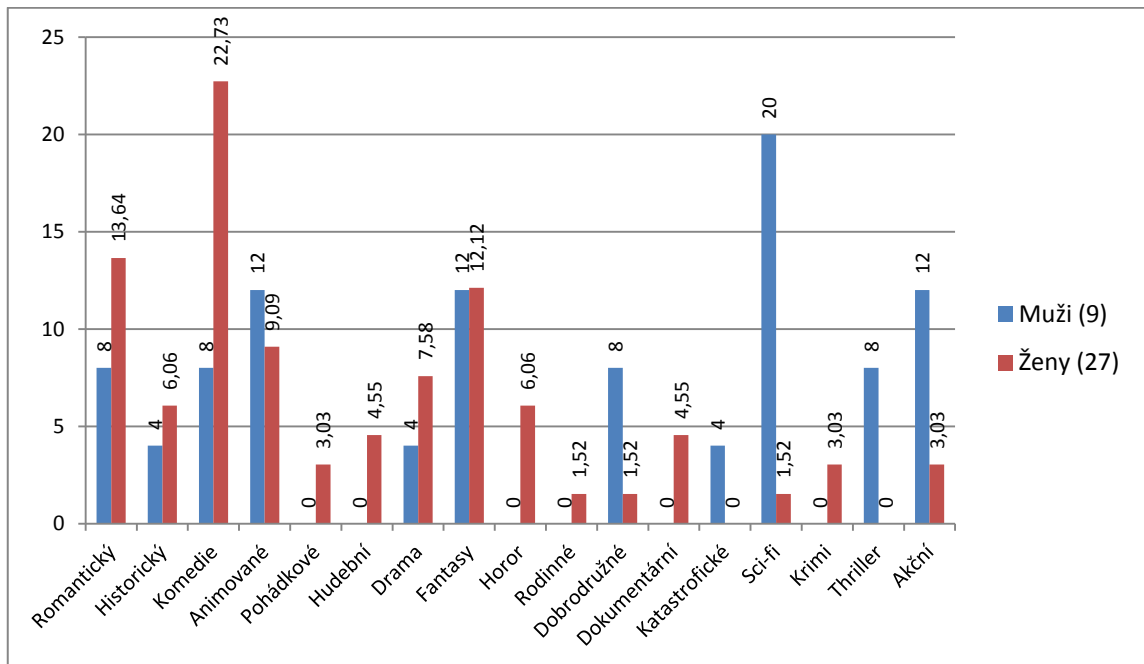
7.2 Které považujete je v současnosti za nejvýraznější v celkové nabídce filmů, filmových žánrů v našich kinech a televizi, na DVD médiích? (Vyjmenujte max. 3 druhy)

Graf 3 - Procentuální srovnání získaných odpovědí dotazovaných respondentů na otázku č.2

Z procentuálního srovnání získaných odpovědí od dotazovaných respondentů zobrazeného na Grafu 3 vyplývá, že v celkové nabídce filmů, filmových žánrů jsou podle dotazovaných nejvýraznější komedie, což souhlasí s předchozí otázkou. Speciálně podle mužů jsou nejvýraznější akční (20,83%), sci-fi (16,67%) a animované filmy (16,67%). Podle žen jsou nejvýraznější žánry fantasy a komedie s 18,64% a animované filmy s 11,86%.

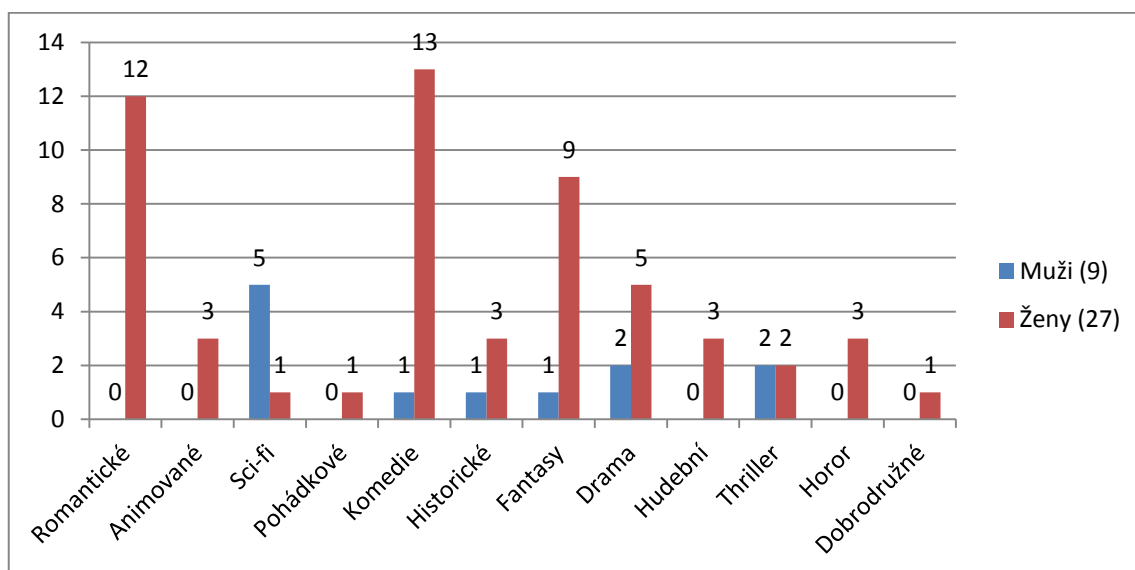
7.3 Na které žánry filmů chodíte nejčastěji do kina, nebo se díváte nejčastěji v televizi (i DVD)? (Vyjmenujte max. 3 druhy)

Graf 4 - Procentuální srovnání získaných odpovědí dotazovaných respondentů na otázku č.3

Mezi oblíbené a nejnavštěvovanější žánry respondentů jsou u žen komedie (22,73%), romantické filmy (13,64%) a fantasy s 12,12%. Muži zase rádi chodí do kina nejvíce na sci-fi s 20% a stejné hodnocení 12% dostaly akční, animované a fantasy filmy.

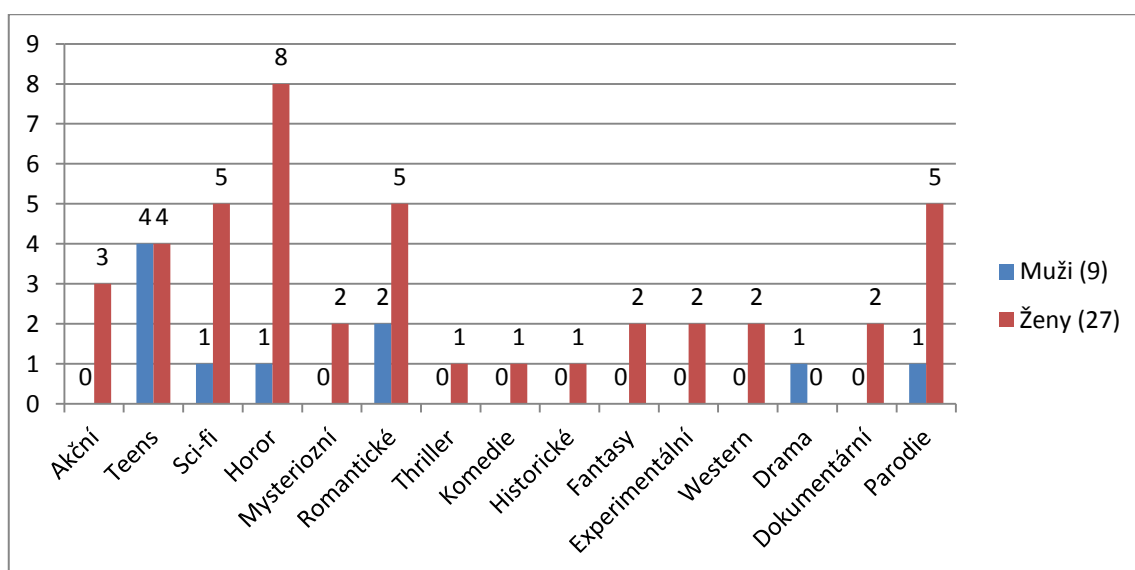
7.4 Který je váš nejoblíbenější žánr filmu? Uveďte filmy, které patří k vašim nejoblíbenějším.

Graf 5 - Zaznamenané odpovědi dotazovaných respondentů na otázku č.4

K nejoblíbenějšímu žánru mezi dotazovanými ženami patří komedie, romantické a fantasy filmy. Pro mužskou část respondentů jsou na prvním místě hlavně sci-fi a na druhém místě dramata a thrillery. Viz. otázky 6.a 7. z dotazníku.

7.5 Který žánr filmu se vám nejméně zamlouvá? Uveďte filmy, které patří k vašim nejméně oblíbeným.

Graf 6 - Zaznamenané odpovědi dotazovaných respondentů na otázku č.5

Nejméně oblíbenými žánry mezi dotazovanými ženami jsou horory. Pravděpodobně proto, že ženy se nerady bojí a nečekané momenty, kdy se leknou jsou jim nepříjemné. Na druhém místě se stejným počtem bodů jsou parodie (podobenství), které jsou mnohdy více trapné než vtipné a romantické filmy, které jsou přespříliš sladké ve stylu televizních telenovel. U mužů jsou romantické filmy neoblíbené s odůvodněním, že je děj často nereálný a sentimentální.

U obou pohlaví jsou nejneoblíbenější takzvané Teens filmy. Nebo-li filmy pro náctileté často pojednávající o mladých lidech, kteří se pokouší zaujmout opačné pohlaví a snaží se vyhnout rodičovské kontrole. Vše se velmi často odehrává v prostředí školy, tábora a podobně.

7.6 Které žánry filmů jsou podle vás více určeny ženám? Proč?

Z dotazníků je zřejmé, že pro ženy za nejvíce vhodné jsou považovány romantické filmy. Jako další následovaly historické, hudební, rodinné, komedie a dramata. Časté odpovědi na to, proč se tyto filmy líbí ženám, byly trochu stereotypní. Ženy prý jsou emotivní, sentimentální, citlivé, hledající u filmů jednoduchost a relaxaci. Respondentům se s filmy pro ženy spojují slova, jako láska, rodina, zamilování se a šťastný konec. Dotazovaní si myslí, že ženy se mohou často ztotožňovat s hrdinkami příběhů, protože hledají to, co v reálném životě postrádají (romantiku, oddech, uvolnění a pobavení).

7.7 Které žánry filmů jsou podle vás více určeny mužům? Proč?

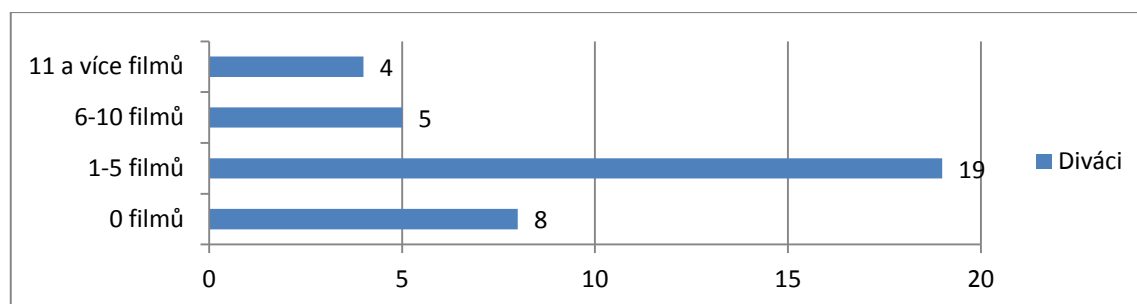
U filmů pro muže jednoznačně vedou akční filmy. Jako další se objevovaly sci-fi, westerny, dobrodružné filmy, horory a thrillery. Podle výsledků z dotazníků muži u filmů vyhledávají napětí, což vystihuje poznámka jednoho respondenta (muž 30 let): „chlapi prostě potřebují adrenalin“. Co se týče dobrodružných filmů, na ně se muži dívají proto, že tací jsou či tací chtějí být²⁶ (dobrodruzi). Hororové filmy jsou jim určeny prý kvůli „silnému žaludku na krvavé scéně“. (Dotazník od ženy - 25let) Westerny jsou oblíbené kvůli vzpomínkám na dětství a hrám na kovboje. S filmy pro muže se často pojí slova napětí, akce, rychlost, auta, zbraně, agresivita a sexy ženy. Oproti filmům určeným ženám je zde více technických věcí, mnohem více filmových triků a „zbytečně se zde nemluví o nesmyslech“, prostě filmy založené více na faktech.

²⁶ Proces identifikace

Samozřejmě, že u filmů pro muže i pro ženy záleží na věku, povaze jednotlivce a na sociálním prostředí ve kterém člověk vyrůstá, poněvadž i to co nás obklopuje, rozhoduje o tom, na který film se budeme dívat. Například je důležité i to, zda lidé filmy sledují sami či ve společnosti, s jakým stupněm pozornosti a při jakých aktivitách atd. Filmy mají vliv na to, jak jsou vnímány role žen a mužů ve společnosti, jaké hodnotové významy přisuzujeme tématům společensky spojeným s rolemi žen a mužů a jaké jsou obsahové významy slov žena a muž. S tím bohužel souvisí mnoho stereotypizací.

7.8,9 Kolik 3D filmů jste již přibližně shlédl/la (s 3D brýlemi)?

Co vás na nich upoutalo a co nikoliv?

Graf 7 - Zaznamenané odpovědi dotazovaných respondentů na otázku č.8

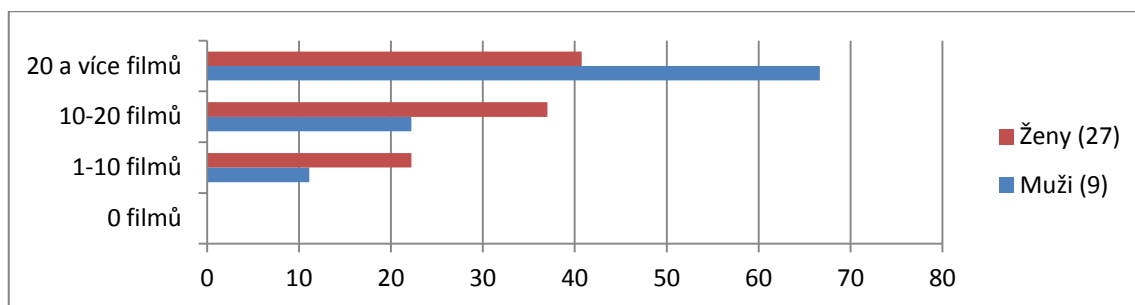
3D filmy jsou takové, které nezobrazují obraz jen v ploše, ale v celé jejich prostorové hloubce. Podle grafu 7 lze usuzovat, že mnoho lidí 3D většinou chce hlavně vyzkoušet, ale pak stejně zůstávají věrni klasické plošné verzi filmů. Minimum diváků je upoutáno vtáhnutím do děje, prostorovou prokresleností, či technickým provedením, i když na poprvé většina diváků odchází uchválena. Ve většině případech byly napsány spíše negativní odpovědi. Mnohokrát si diváci stěžují na bolesti hlavy, velkou zatíženost očí a otačený nos od brýlí, přes které stejně není moc vidět, snad jen prostředkem skel. Často se stává, že je film špatně technologicky zpracovaný (rozostřené prostorové věci). Např. mně se povedlo objevit ve filmu „Poslední vládce větru“ scénu, při níž král mluví na poddané, v této scéně jsou zabírána králova záda a pohled na poddané je rozmazan. Někdy speciální triky a efekty mohou působit více uměle než v plošném zpracování. Také se objevovali stížnosti na barevnost a kvalitu u rychlých scén.²⁷

²⁷ Třírozměrný vjem totiž působí reálnějším dojmem než dvojrozměrný, dokáže diváka více vtáhnout do děje. "Když je tedy děj brutální nebo výrazně emotivně zabarvený, může to mít negativní vliv na naši

Myslím si, že vnímání 3D záběrů je opravdu náročné a rychle unavující. Shlédla jsem ve 3D jeden animovaný a dva hrané filmy. Když jsem odcházela, měla jsem pocit jako bych strávila ne 2 hodiny ale hodin 6. Řekla bych, že 3D filmy se zatím drží v popředí zájmu, protože je to znovuoživený fenomén. Udrží se jen, pokud se technicky zdokonalí.

7.10,11 Kolik animovaných filmů jste již přibližně shlédli/la?

Co vás na nich upoutalo a co nikoliv?

Graf 8 - Zaznamenané odpovědi dotazovaných respondentů na otázku č.10

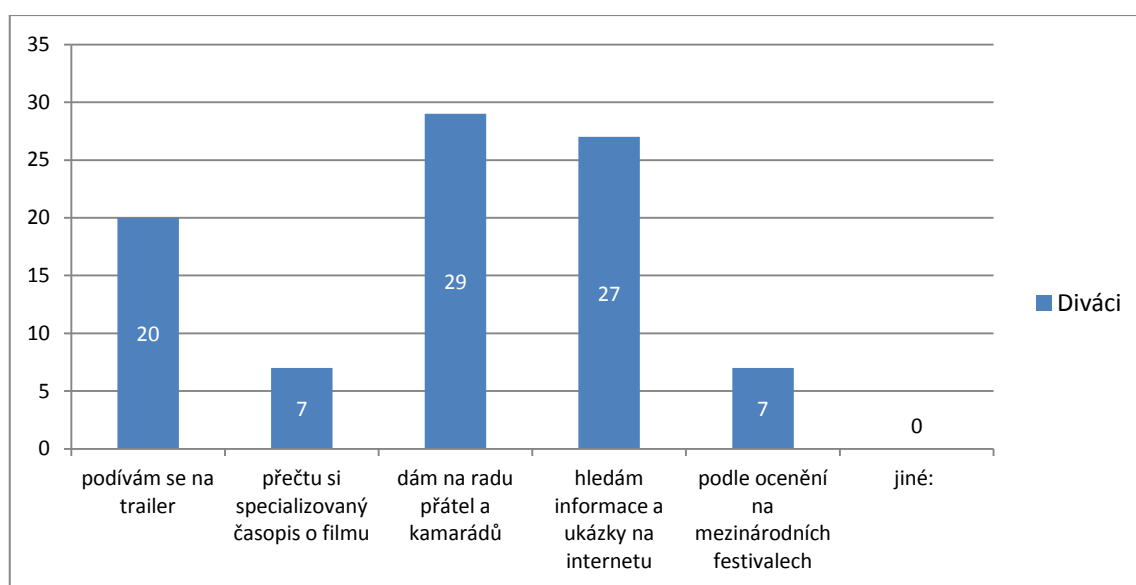
Animovaný film se vyznačuje velkou pestroostí žánrů (v podstatě se zde dají využít všechny žánry z tradičního hraného filmu) a technik. (Ronald, 2008) Animované filmy jsou a stále budou velmi oblíbené a vděčný žánr a to nejen u dětského publika, pro které jsou ve většině případech natáčeny. Podle výsledků z dotazníků lze jasně usuzovat, že i dospělé publikum si přijde na své. Na prvním místě jako u hraného filmu musí zaujmout příběh, až pak se posuzuje animační technika (způsob provedení). Co se týče příběhu, respondenti vyhledávají u animovaných filmů hlavně zábavu, odpoutání se od reality. To jim tyto filmy umožňují „roztomilými“ postavami, nereálností prostředí či neskutečností příběhu. Je samozřejmě důležité pro jaké publikum je film určen. Ryze dětské filmy působí infantilně až trapně a u dospělého mohou vyvolávat posměch. Příklad: „Past na žraloka (Shark bait, USA / Jižní Korea, 2006)“ Filmy určené pro rodinu jsou zábavou pro všechny a člověk si u nich odpočine. Bývají nenáročné na sledování. Příklad: „Doba ledová (Ice age, USA, 2002), „Shrek (USA, 2001)“, Úžasňákovi (The Incredibles, USA, 2004)“. Dále jsou filmy čistě pro dospělé, které mohou být i hororového rázu jako „Koralína a svět za tajemnými dveřmi (Coraline, USA, 2009)“ a „Mrtvá nevěsta Tima Burtona (Corpse bride, USA/ VB, 2009)“ či

psychiku," poznamenává lékař Zdeněk Kovařík z Oční kliniky 1. lékařské fakulty. "To se však netýká zraku," dodává. (TUČEK,2010)

fantasy jako např. „Final Fantasy: esence života (Final fantasy: The spirit within, USA/ Japonsko, 2001)“ Většina těchto filmů obsahuje originalitu, humor, nenáročnost a jistou dávku nadsázky. Mají více možností než hrané filmy hlavně ve zpracování a v tom, že nic není nemožné a dá se uskutečnit. Jako zápor byly v dotaznících uvedeny občas roztržité stříhy obrazu, slabší příběh, někdy se objevující trapnost a nesmyslnost. Jako pozitivum vyplynula absence známých tváří herců, které by mohly film ovlivnit.

7.12 Podle čeho si vybíráte daný film, který chcete shlédnout?

(Označit můžete i více odpovědí)

Graf 9 - Zaznamenané odpovědi dotazovaných respondentů na otázku č.12

Nejvíce respondentů odpovědělo, že vybírají film podle rady přátel. Což je logické, když slyšíte chválu na film od někoho, koho znáte a máte alespoň malou představu o jeho vkusu. Je to důvěryhodnější informace, než když si to někde člověk přečte. Na druhém místě bylo hledání informací na internetu. To není moc překvapivé, vzhledem k tomu, že internet je v dnešní době nejrozšířenější sdělovací prostředek. Dá se na něm najít už snad opravdu všechno. Třetí nejčastější odpověď týkající se výběru filmu byla, že dle traileru neboli upoutávky na film. Opět to souvisí s informacemi na internetu, ale i s reklamou v televizi (i když ta nebývá tak častá). Co se týká časopisů o filmech, těch je na stáncích nepřeberné množství. Např. specializované jako časopis „Svět filmu“ a „Cinema“, kde nalezneme přehled aktuálních premiér, recenzí filmů,

novinek z DVD a blue-ray, informací z Hollywoodu a i něco o videotechnice.²⁸ Dále jsou to časopisy s televizním programem jako například „Tv Star“ televizní programový čtrnáctideník, který nabízí přehledný televizní program 82 TV stanic včetně kompletního programu českých digitálních stanic. Nabízí čtenářům mimo jiné rozhovory a portréty televizních a filmových hvězd, reportáže z natáčení a různých společenských událostí v kultuře.²⁹ Také „Tv magazín“, který přináší přehledně zpracované programy 45 televizních stanic. Nabízí čtenářům tipy redakce – výběr nejzajímavějších pořadů každého dne s jejich hodnocením, seznamuje čtenáře s životními příběhy našich umělců i zahraničních hvězd.³⁰

Jiné: časté odpovědi byly, že filmy vybírají podle recenzí na webu a to například na webových stránkách pod tímto textem. Na těchto stránkách je možné vybírat filmy podle hodnocení od uživatelů, hereckého obsazení, režisérů, nebo tématu. Což byly taktéž časté odpovědi. V neposlední řadě zaznělo vybírání filmů podle televizního programu, které nebylo zmíněné v dotazníku. Nejčastěji lidé odpovídali podle "momentální nálady" s čímž souhlasím. To je podle mého nejdůležitější při výběru filmů. Určitě se nikdo nedívá na film, který jednoznačně nechce vidět. Někdy se člověk cítí špatně a chce se rozveselit, tak si pustí komedii. Jindy je zase zapotřebí trocha vzrušení, což vyvolá třeba dobrý akční film. Když v životě chybí romantika, je jasné, že v tomto ohledu pomohou romantické filmy. Každý je jiný a má jiné chutě. To platí nejen u jídla, ale i filmů.³¹

²⁸ Svět filmu. [online]. © 2010. SEND předplatné s.r.o. [cit. 2011-06-18]. Dostupné z: <http://www.send.cz/casopis/690>

²⁹ Cinema. *Cinema: Velký evropský filmový měsíčník* [online]. ©2011. Slavonia press s.r.o., 2012 [cit. 2011-06-18]. Dostupné z: <http://www.cinemamagazine.cz/>

³⁰ Astrosat. *Astrosat: Magazine publishing* [online]. © 2012. Příkladství 986, 104 00 Praha 10.: Astrosat, 2012 [cit. 2011-06-18]. Dostupné z: <http://www.astrosat.cz/tvmagazin/>

³¹ Příklady webových stránek o filmech:

<http://www.csfid.cz/>, <http://www.osobnosti.cz/>, <http://www.moviezone.cz/>, <http://www.ofilmu.com/>, <http://filmserver.cz/>, <http://www.imdb.com/>

8 Závěr

Druhy a žánry současného filmu a jejich percepce publikem představuje velmi rozsáhlou oblast, proto se tato práce pokusila postihnout ty nejdůležitější charakteristiky tohoto tématu. Žánr filmu je typ významové a kompoziční výstavby s principy společnými určitému okruhu uměleckých děl, oboru či okruhu. Ve všech odvětvích umění jsou žánry neurčité kategorie bez pevných hranic a jsou určeny především zažitými konvencemi. Proto bylo velice problematické určit přesné rozdělení těchto žánrů. K tomuto účelu jsem vytvořila analýzu, jež byla důležitá k zjištění, které žánry filmů jsou nejčastěji promítané v kinech s využitím internetové stránky Československé filmové databáze (www.csfd.cz). Každý s těchto 15. žánrů je specifický, ale i tak většina přesahuje i do ostatních kategorií.

Bylo zjištěno, že mezi nejčastěji užívané filmové žánry patří drama a komedie následovaná thrillerem, romantickým a akčním žánrem. Dále analýza ukázala, že v kinech od roku 2000 počet promítaných filmů postupně roste. Lze tedy říci, že se natáčí stále více filmů, které jsou uváděny do kin. Největší počet filmů promítaných v českých kinech je uváděn téměř vždy na začátku nebo na konci daného roku.

V kapitole Výtvarné umění a film se zaměřuji na to jak se film odpoutává od tradičních umění a vytváří si vlastní výrazovou řeč (specifické vyjadřování). Zásadní vliv na divákův pohled do světa filmového i výtvarného obrazu představuje hledáček kamery nebo rám obrazu, jenž ohraničuje naši pozornost, ovlivňuje divácké hledisko a spoluurčuje tak způsob, jakým se na většinu obrazů díváme. Film nám zprostředkovává určitým způsobem uspořádaný zážitek, který podněcuje naši mysl a emoce. Film a ostatní záznamová média jsou nejlepšími příklady fenoménu ekonomického produktu. Rozvoj záznamových médií způsobil průlom v historii umění. Ať už se jedná o fotografie, film, zvukové nahrávky. Vše dohromady zapříčinilo mnohem přímější komunikační dráhu mezi objektem a pozorovatelem.

Aby se nový film dostal do povědomí lidem dříve než přijde do kin a nalákal je, jsou využívána tzv. Masová média. Ta jsou schopná nabídnout tatáž sdělení velkému množství příjemců a proto jsou považována za nezbytně důležitou součást rozvoje masové kultury. Vznikají velké reklamní kampaně, které mají diváka nalákat do kin právě na konkrétní film. Vše probíhá prostřednictvím tisku, televize či přes internet.

Další zjišťovací metodou na žánry filmů byl využit dotazník. Z mnoha rozdaných a rozeslaných bylo získáno 36 vyplněných dotazníků. 9 dotazníků vyplnili muži ve věkovém rozmezí 21 - 30 let a 27 dotazníků vyplnily ženy od 21 do 24 let. Bylo zjištěno, že dotazované ženy mají rády komedie a romantické filmy, kdežto muži nejvíce odpovídali sci-fi a akční filmy. Dále nejméně oblíbenými žánry, mezi dotazovanými ženami, jsou horory. Pravděpodobně proto, že ženy se nerady bojí a nečekané momenty, kdy se leknou jsou jim nepříjemné, a parodie (podobenství), které jsou mnohdy více trapné než vtipné. U mužů jsou romantické filmy neoblíbené s odůvodněním, že je děj často nereálný a sentimentální. Podle otázky, které žánry jsou určené pro ženy a muže vyplynulo, že ženám nejvíce vyhovují romantické filmy, protože jsou ženy emotivní, sentimentální, citlivé a hledající u filmů jednoduchost a relaxaci. Pro muže byl jako nejcharakterističtější akční film s odůvodněním, že muži mají rádi napětí, akci, rychlost, auta, zbraně, agresivitu a krásné ženy. Z otázky zaměřené na 3D filmy spíše ukazovaly negativní odpovědi. Mnohokrát si diváci stěžují na bolesti hlavy, velkou zatíženost očí a otláčený nos od brýlí. 3D filmy se i tak zatím drží v popředí zájmu, protože je to znovuoživený fenomén. Ale udrží se jen, pokud se technicky zdokonalí. Podle dotazníku jsou animované filmy velmi oblíbené a respondenti u nich hlavně vyhledávají zábavu, odpoutání se od reality a to jim tyto filmy umožňují „roztomilými“ postavami, nereálností prostředí či neskutečností příběhu. Z otázky jakým způsobem si vybírají respondenti film na který půjdou vyplynulo, že nejčastěji dají na radu přátel. Na dalších místech bylo hledání informací na internetu a shlédnutí traileru.

Filmy současného světa zasahují do mnoha oblastí a různých sfér oborů. Proto se tato práce zabývá jen malým úsekem tak poutavého tématu jako je film. Filmové žánry a jejich příběhy dokážou ovlivňovat každodenní životy lidí a to jen na základě poselství která nesou.

Seznam použitých zdrojů

BERGAN, Ronald. *Film: historie, žánry, světový film, režiséři od A do Z, 100 nejlepších filmů*. 1. vyd. Praha: Sloart, 2008. ISBN 978-80-7391-136-2.

BERNARD, Jan a Pavla FRÝDLOVÁ. *Malý labyrint filmu*. 1. vyd. Praha: Albatros, nakladatelství pro děti a mládež, 1988.

BORDWELL, David a Kristin THOMPSON. *Umění filmu: úvod do studia formy a stylu*. Praha: Akademie múzických umění, 2011. ISBN 978-807-3312-176.

MONACO, James. *Jak číst film: svět filmů, médií a multimédií : umění, technologie, jazyk, dějiny, teorie*. 1. vyd. Praha: Albatros, 2004, ISBN 80-000-1410-6.

NOVOTNÝ, David Jan. *Chcete psát scénář?: Žánry v hraném filmu*. 1. vyd. Praha: FAMU, 1995, 94 s. ISBN 80-858-8306-6.

JIRÁK, Jan a Barbara KÖPPLOVÁ. *Média a společnost*. 1. vyd. Praha: Portál, 2003, ISBN 80-717-8697-7.

FORMAN, Zdeněk. *Výrazové prostředky filmu a televize*. 1. vyd. Praha: Akademie múzických umění, 1970.

KRÁTKÁ, Jana a Patrik VACEK. Film a výtvarné umění. *Audiovizuální edukace: multimediální pomůcka pro potřeby vyučujících a studentů MU* [online]. © 2007- 2012. [cit. 2012-01-29]. Dostupné z:

<http://is.muni.cz/do/1499/el/estud/pdf/js08/avk/ucebnice/lekce1.htm>

Metráž. OPTIMUS S.R.O. *Encyklopedie Co je co* [online]. ©1999-2012. 18.8.2000 [cit. 2012-04-10]. Dostupné z:

http://www.cojeco.cz/index.php?s_term=&s_lang=2&detail=1&id_desc=59126

Obecný úvod k animovanému filmu. *Národní filmový archiv* [online]. © 2012. [cit. 2011-0-14]. Dostupné z: <http://www.nfa.cz/obecny-uvod-k-animovanemu-filmu.html>

Obecný úvod k animovanému filmu: Od počátku do roku 1945. . *Národní filmový archiv* [online]. © 2012. [cit. 2011-0-14]. Dostupné z: <http://www.nfa.cz/obecny-uvod-k-animovanemu-filmu.html>

Drama. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-2012, 29. 3. 2012 v 22:54. [cit. 2011-01-14]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Drama>

KUČERA, Jakub. Filmový žánr: Pojem. In: *Cinepur: časopis pro moderní cinefily* [online]. © Cinepur. FAMU, Smetanovo nábřeží 2, 116 65 Praha 1: Sdružení přátel Cinepuru, občanské sdružení. [cit. 2012-04-10]. Dostupné z: <http://cinepur.cz/article.php?article=942>

Fantasy. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-2012, 7. 4. 2012 v 17:46. [cit. 2011-05-25]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Fantasy>

Podžánry fantasy. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-2012, 5. 12. 2011 v 12:18. [cit. 2011-05-25]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Pod%C5%BE%C3%A1nry_fantasy

Horor. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-2012, 4. 4. 2012 v 14:31. [cit. 2011-05-25]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Horor>

Science fiction. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-2012, 10. 4. 2012 v 15:38. [cit. 2011-05-25]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Science_fiction

Sci-fi. In: *Wikipedia.infostar.cz: Encyklopedie Wikipedia v českém překladu* [online]. 2012. vyd. Lužné 995, 763 26 Luhačovice: Microton, s.r.o. [cit. 2011-06-11]. Dostupné z: http://wikipedia.infostar.cz/s/sc/science_fiction_1.html

Janet Staiger. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-2012, 23 February 2012 at 09:49. [cit. 2011-07-03]. Dostupné z: http://en.wikipedia.org/wiki/Janet_Staiger

Rick Altman. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-2012, 1 February 2012 at 20:43. [cit. 2011-07-03]. Dostupné z: http://en.wikipedia.org/wiki/Rick_Altman

Jean-Marie Schaeffer. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-2012, 15 février 2012 à 02:11. [cit. 2011-07-03]. Dostupné z: http://fr.wikipedia.org/wiki/Jean-Marie_Schaeffer

Film. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-2012, 6. 4. 2012 v 18:27. [cit. 2011-06-18]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Film>

Hraný film. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-2012, 10. 2. 2012 v 11:51. [cit. 2011-06-18]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Hran%C3%BD_film

MATULA, Vladimír. Mediální strategie. *Aktuální nabídka služeb off-line a internetového marketingu* [online]. 2012. Jihlava, Praha, 2012 [cit. 2011-06-18]. Dostupné z: <http://www.vladimirmatula.zjihlavy.cz/medialni-strategie.php>

GÖTH, Jindřich Göth. Hudební dokumenty. *Muzikus.cz: Hudební portál* [online]. © 2012. 2004/09, 18.10.2004 [cit. 2012-04-10]. Dostupné z: <http://www.muzikus.cz/publicistika/Hudebni-dokumenty~18~rijen~2004/>

Woodstock. *Česko-Slovenská filmová databáze* [online]. © 2001-2012. POMO Media Group s.r.o., 2012 [cit. 2011-07-03]. Dostupné z: <http://www.csfd.cz/film/83439-woodstock/>

Neohlížeť se. *Česko-Slovenská filmová databáze* [online]. © 2001-2012. POMO Media Group s.r.o., 2012 [cit. 2011-07-03]. Dostupné z: <http://www.csfd.cz/film/128818-neohlizej-se/>

Muzikál. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-2012, 27. 2. 2012 v 13:22. [cit. 2011-07-03]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Muzik%C3%A1l>

MTV. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-2012, 10. 2. 2012 v 11:06. [cit. 2011-07-03]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/MTV>

Videoklip. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-2012, 18. 2. 2012 v 10:59. [cit. 2011-07-03]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Videoklip>

Svět filmu. [online]. © 2010. SEND předplatné s.r.o. [cit. 2011-06-18]. Dostupné z: <http://www.send.cz/casopis/690>

Cinema. *Cinema: Velký evropský filmový měsíčník* [online]. ©2011. Slavonia press s.r.o., 2012 [cit. 2011-06-18]. Dostupné z: <http://www.cinemamagazine.cz/>

Astrosat. *Astrosat: Magazine publishing* [online]. © 2012. Přátelství 986, 104 00 Praha 10.: Astrosat, 2012 [cit. 2011-06-18]. Dostupné z: <http://www.astrosat.cz/tvmagazin/>

TUČEK, Josef. 3D filmy nejsou pro všechny.: Některé oči je nezvládnou. In: *Centrum.cz* [online]. ©1999 – 2012. 10:44 | 14.2.2010 [cit. 2011-06-18]. Dostupné z: <http://aktualne.centrum.cz/veda/clanek.phtml?id=660316>

Seznam citovaných filmů ³²

- 1) *Pearl Harbor* (Michael Bay USA, 2001)
- 2) *Hon na čarodějnice* (*Season of the Witch*; Dominic Sena USA 2011)
- 3) *P.S.Miluji tě* (*P.S. I Love You*; Richard LaGravenese USA, 2007)
- 4) *Na odstřel!* (*State of Play*; Kevin Macdonald USA/VB/Francie, 2009)
- 5) *Brilantní plán* (*Flawless*; Michael Radford VB, 2007)
- 6) *Kasandřin sen* (*Cassandra's Dream*; Woody Allen USA/VB, 2007)
- 7) *Zelená zóna* (*Green Zone*; Paul Greengrass USA/VB/Francie/Španělsko, 2010)
- 8) *V srdci bouře: Churchill ve válce* (*Into the Storm*; Thaddeus O'Sullivan, VB/USA, 2009)
- 9) *Ace Ventura 2: Volání divočiny* (*Ace Ventura: When Nature Calls*; Steve Oedekerk USA, 1995)
- 10) *Něco na té Mary je* (*There's Something About Mary*; Peter Farrelly, Bobby Farrelly USA, 1998)
- 11) *Jak je důležité mítí Filipa* (*The Importance of Being Earnes*; Oliver Parker VB / USA / Francie, 2002)
- 12) *Dvanáct do tuctu* (*Cheaper by the Dozen*; Shawn Levy USA, 2003)
- 13) *Sólokapr* (*Scoop*; Woody Allen VB / USA, 2006)
- 14) *Růžový panter* (*The Pink Panther*; Shawn Levy USA, 2006)
- 15) *Agent v sukních* (*Big Momma's House*; Raja Gosnell USA / Německo, 2000)
- 16) *Bournův mýtus* (*The Bourne Supremacy*; Paul Greengrass USA/Německo, 2004)
- 17) *Nepohodlný* (*The constant gardener*; Fernando Meirelles VB/Německo, 2005)
- 18) *Nezapomeň na mě* (*Remember me*; Allen Coulter USA, 2010)

³² Česko-slovenská filmová databáze. [online]. [cit. 2012-03-07]. Dostupné z: <http://www.csfd.cz/kino/>

- 19) *Zápisník jedné lásky* (*The notebook*; Nick Cassavetes USA/Portugalsko, 2004)
- 20) *Zakletý v čase* (*The Time Traveler's Wife*; Robert Schwentke USA, 2009)
- 21) *Pýcha a předsudek* (*Pride and prejudice*; Joe Wright VB/Francie, 2005)
- 22) *Stmívání* (*Twilight*; Catherine Hardwicke USA, 2008)
- 23) *Nový měsíc* (*New moon*; Chris Weitz USA, 2009)
- 24) *Zatmění* (*Eclipse*; David Slade USA, 2010)
- 25) *Přestupný rok* (*Leap year*; Anand Tucker USA/Irsko, 2010)
- 26) *Pod jednou střechou* (*Life as we know it*; Greg Berlanti USA, 2010)
- 27) *Zkus mě rozesmát* (*Just go with it*; Dennis Dugan USA, 2011)
- 28) *Rallye smrti* (*Death Race*; Paul W.S. Anderson USA /Německo/ VB, 2008)
- 29) *Wild Target* (Jonathan Lynn VB/Francie, 2011)
- 30) *Dobyvatelé ztracené archy* (*Raiders of the Lost Ark*; Steven Spielberg USA, 1981)
- 31) *Indiana Jones a království křišťálové lebky* (*Indiana Jones and the Kingdom of the Crystal Skull*; Steven Spielberg USA, 2008)
- 32) *Robin Hood* (Ridley Scott USA/VB, 2010)
- 33) *Piráti Karibiku: Na konci světa* (*Pirates of the Caribbean: At World's End*; Gore Verbinski USA, 2007)
- 34) *Americký gangster* (*Americana gangster*; Ridley Scott USA, 2007)
- 35) *Výměna* (*Changeling*; Clint Eastwood USA, 2007)
- 36) *V Brugách* (*In Brugges*; Martin McDonagh USA/VB, 2008)
- 37) *Parfém příběh vraha* (*Parfume: The Story of a Murderer*; Tom Tykwer USA / Německo / Španělsko / Francie, 2006)
- 38) *Zlatý kompas* (*The golden compass*; Chris Weitz USA/VB, 2007)

- 39) *Pán Prstenů: Společenstvo prstenu (Lord of the Rings: The Fellowship of the Ring;* Peter Jackson USA / Nový Zéland, 2001)
- 40) *Harry Potter a princ dvoji krve (Harry Potter and the Half-Blood Prince;* David Yates VB/USA, 2009)
- 41) *Kronika rodu Spiderwicků (The Spiderwick Chronicles;* Mark Waters USA, 2008)
- 42) *Blade: Trinity* (David S. Goyer USA, 2004)
- 43) *Inkoustové srdce (Inkheart;* Iain Softley USA/VB/Německo, 2008)
- 44) *Legenda o Jiřím a drakovi (George and the Dragon;* Tom Reeve USA/Německo/VB, 2004)
- 45) *Beowulf* (Robert Zemeckis USA, 2007)
- 46) *Já a moje příšera (The Water Horse: Legend of the Deep;* Jay Russell USA, 2007)
- 47) *Pán prstenů: Návrat krále (The Lord of the Rings: The Return of the King;* Peter Jackson USA/Nový Zéland/Německo, 2003)
- 48) *Užívej si, co to jde (Whatever Works;* Woody Allen USA / Francie, 2009)
- 49) *Město Ember (City of Ember;* Gil Kenan USA, 2008)
- 50) *Podivuhodný případ Benjamína Buttona (The Curious Case of Benjamin Button;* David Fincher USA, 2008)
- 51) *Král Škorpion (The Scorpion King;* Chuck Russell USA/Německo/Belgie, 2002)
- 52) *Klan létajících dýk (Shi mian mai fu;* Yimou Zhang Čína / Hong Kong, 2004)
- 53) *Mumie:Hrob dračího císaře (The Mummy: Tomb of the Dragon Emperor;* Rob Cohen USA/Kanada/Německo, 2008)
- 54) *Barva kouzel (The Colour of Magic;* Vadim Jean VB, 2008)
- 55) *Otec prasátek (Hogfather;* Vadim Jean VB ,2006)
- 56) *Královna prokletých (Queen of the Damned;* Michael Rymer USA/Austrálie, 2002)
- 57) *Underworld* (Len Wiseman USA/Německo/Maďarsko/VB, 2003)

- 58) *Noční hlídka (Nočnej dozor; Timur Bekmambetov Rusko2004)*
- 59) *Letopisy Narnie: Lev, čarodějnice a skříň (The Chronicles of Narnia: The Lion, the Witch and the Wardrobe; Andrew Adamson USA/VB, 2005)*
- 60) *Percy Jackson: Zloděj blesku (Percy Jackson & the Olympians: The Lightning Thief; Chris Columbus Kanada/USA, 2010)*
- 61) *Hvězdný prach (Stardust; Matthew Vaughn VB/USA/Island, 2007)*
- 62) *Superman se vrací (Superman Returns; Bryan Singer USA/Austrálie, 2006)*
- 63) *Fantastická čtyřka (Fantastic Four; Tim Story USA/Německo, 2005)*
- 64) *Škola superhrdinů (Sky High; Mike Mitchell USA, 2005)*
- 65) *Ratatouille (Brad Bird, Jan Pinkava USA, 2007)*
- 66) *Karlík a továrna na čokoládu (Charlie and the chocolate factory; Tim Burton USA/VB, 2005)*
- 67) *Kouzelná chuťva Nanny McPhee (Nanny McPhee; Kirk Jones USA/VB/Francie, 2005)*
- 68) *Kouzelná romance (Enchanted; Kevin Lima USA, 2007)*
- 69) *Speed racer (Lana Wachowski, Andy Wachowski USA/Německo/Austrálie, 2008)*
- 70) *Sněhurka a sedm trpaslíků (Snow White and the Seven Dwarfs; David Hand USA, 1937)*
- 71) *Sen noci svatojánské (Jiří Bělka ČSR, 1984)*
- 73) *Slepičí úlet (Chicken Run; Nick Park, Peter Lord VB, 2000)*
- 75) *Shrek (Vicky Jenson, Andrew Adamson USA, 2001)*
- 76) *Final Fantasy (The Spirits Within; Hironobu Sakaguchi USA/Japonsko, 2001)*
- 77) *The cove (Louie Psihoyos USA, 2009)*
- 78) *Senna (Asif Kapadia VB, 2010)*

- 79) *Rolling Stones (Shine a light)*; Martin Scorsese USA, 2008)
- 80) *Žijeme na veřejnosti (We live in a public)*; Ondi Timoner USA, 2009)
- 81) *Faunův labyrint (El Laberinto del Fauno)*; Guillermo del Toro Španělsko/USA/Mexiko, 2006)
- 82) *Kruh (The ring)*; Gore Verbinski USA/Japonsko, 2002)
- 83) *3:15 zemřel (The Amityville Horror)*; Andrew Douglas USA, 2005)
- 84) *Stroj času (The time machine)*; Simon Wells USA, 2002)
- 85) *Proud času (Timeline)*; Richard Donner USA, 2003)
- 86) *Star Trek* (J.J. Abrams USA/Německo, 2009)
- 87) *Potomci lidí (Children of men)*; Alfonso Cuarón VB/USA/Japonsko, 2006)
- 88) *Já legenda (I am legend)*; Francis Lawrence USA, 2007)
- 89) *Ostrov (The Island)*; Michael Bay USA, 2005)
- 90) *Stopařův průvodce po Galaxii (The Hitchhiker's Guide to the Galaxy)*; Garth Jennings USA/VB, 2005)
- 91) *Aeon Flux* (Karyn Kusama USA/Německo, 2005)
- 92) *Terminator Salvation* (McG USA/Německo/VB/Itálie, 2009)
- 93) *Já robot (I, Robot)*; Alex Proyas USA/Německo, 2004)
- 94) *Gothika* (John Ottman USA, 2003)
- 95) *Imaginárium Dr. Parnasse (The Imaginarium of Doctor Parnassus)*; Terry Gilliam VB/Kanada/Francie, 2009)
- 96) *Počátek (Inception)*; Christopher Nolan USA/VB, 2010)
- 97) *Woodstock* (Michael Wadleigh USA, 1970)
- 98) *Dont look back* (D.A. Pennebaker USA, 1967)

- 99) *Mrtvá nevěsta Tima Burtona (Corpse bride; Tim Burton, Mike Johnson USA/ VB, 2009)*
- 100) *Michael Jackson's This Is It. (This Is It; Kenny Ortega USA, 2009)*
- 101) *Iron Maiden: Flight 666 (Sam Dunn, Scot McFadyen USA, 2009)*
- 102) *Walk the line (James Mangold USA, 2005)*
- 103) *Edith Piaf (La Môme; Olivier Dahan Francie/VB/Česko, 2007)*
- 104) *Cadillac Records (Darnell Martin USA, 2008)*
- 105) *Dreamgirls (Bill Condon USA, 2006)*
- 106) *The Runaways (Floria Sigismondi USA, 2010)*
- 107) *Piráti na vlnách (The boat that rocked; Richard Curtis VB/USA/Německo/Francie, 2009)*
- 108) *Melodie mého srdce (August Rush; Kirsten Sheridan USA, 2007)*
- 109) *Škola ro(c)ku (The school of rock; Richard Linklater USA/Německo, 2003)*
- 110) *Breakdance Girl (B-GIRL; Emily Dell USA, 2009)*
- 111) *Lets Dance 3D (Step up 3D; Jon Chu USA, 2010)*
- 112) *Tančím abych žil (Take the lead; Liz Friedlander USA, 2006)*
- 113) *Smím prosit? (Shall we dance; Peter Chelsom USA, 2004)*
- 114) *Hříšný tanec 2 (Dirty dancing: Havanna nights; Guy Ferland USA, 2004)*
- 115) *Moulin Rouge (Baz Luhrmann Austrálie / USA, 2001)*
- 116) *Chicago (Rob Marshall USA / Německo, 2002)*
- 117) *Mamma mia! (Phyllida Lloyd VB / USA, 2008)*
- 118) *Hairspray (Adam Shankman USA / VB, 2007)*
- 119) *Sweeney Todd: Ďábelský holič z Fleet Street (Sweeney Todd: The Demon Barber of Fleet Street; Tim Burton USA / VB, 2007)*

- 120) *Nine* (Rob Marshall USA / Itálie, 2009)
- 121) *Fantom opery* (*The Phantom of the Opera*; Joel Schumacher USA / VB, 2004)
- 122) *Na vlásku* (*Tangled*; Byron Howard, Nathan Greno USA, 2010)
- 123) *Pán Prstenů1,2,3* (*Lord of the Rings:1,2,3*; Peter Jackson USA / Nový Zéland, 2001-2003)
- 124) *Démoni* (Róbert Šveda Slovensko, 2007)
- 125) *Past na žraloka* (*Shark bait*; Howard E. Baker, John Fox USA/ Jižní Korea, 2006)
- 126) *Doba ledová* (*Ice age*; Carlos Saldanha, Chris Wedge USA, 2002)
- 127) *Úžasňákovi* (*The Incredibles*; Brad Bird USA, 2004)
- 128) *Koralína a svět za tajemnými dveřmi* (*Coraline*; Henry Selick USA, 2009)
- 129) *Někdo to rád blond* (*White Chicks*; Keenen Ivory Wayans USA, 2004)
- 130) *Barbar Conan* (*Conan the Barbarian*, John Milius USA, 1982)
- 131) *Dívka s perlou* (*Girl with a Pearl Earring*, Peter Webber VB/ Lucembursko, 2003)

Seznam příloh

Příklad dotazníku:

Dotazník k bakalářské práci na téma:

Druhy a žánry současného filmu a jejich percepce publikem.

Věk: Muž - Žena

1. Které filmové žánry považujete v současnosti za nejvíce promítané v kinech či v televizi a jsou jakýmsi trendem? (Vyjmenujte max. 3 druhy)

2. Které považujete je v současnosti za nejvýraznější v celkové nabídce filmů, filmových žánrů v našich kinech a televizi, na DVD médiích? (Vyjmenujte max.3 druhy)

3. Na které žánry filmů chodíte nejčastěji do kina, nebo se díváte nejčastěji v televizi (i DVD)? (Vyjmenujte max. 3 druhy)

4. Který je váš nejoblíbenější žánr filmu? Uveďte filmy, které patří k vašim nejoblíbenějším.

5. Který žánr filmu se vám nejméně zamlouvá? Uveďte filmy, které patří k vašim nejméně oblíbeným.

6. Které žánry filmů jsou podle vás více určené ženám? Proč?

7. Které žánry filmů jsou podle vás více určené mužům? Proč?

8. Kolik 3D filmů jste již přibližně shlédli/la (s 3D brýlemi)?

9. Co vás na nich upoutalo a co nikoliv?

10. Kolik animovaných filmů jste již přibližně shlédli/la?

11. Co vás na nich upoutalo a co nikoliv?

12. Podle čeho si vybíráte daný film, který chcete shlédnout?

(Označit můžete i více odpovědí)

- podívám se na trailer
- přečtu si specializovaný časopis o filmu
- dám na radu přátel a kamarádů
- hledám informace a ukázky na internetu
- podle ocenění na mezinárodních festivalech
- jiné:

Děkuji

Kateřina Krejbichová

Resume

The bachelor thesis is concerned with analysis of recent genres of the movies with narrativity and perception of audience of it.. In this work the most common genres and types of films are described. But it is difficult to define the exact distribution of the genres because genres do not have clearly limitation and are often defined by established conventions. In this work is also studies relations of art and movie and media communications.

To investigation which movie genres are the most projected in cinemas in Czech Republic was used website Czechoslovak movie database (www.csfd.cz). It was found out that the most projected are drama and comedy following by thriller romance and action. The number of the film projected in czech cinemas gradually increases and the most of it are featured to cinemas at the beginning or at the end of the year.

An another method of investigation of movie genres were questionnaires. It was found that the interviewed women like romance and comedies and the men mostly answered sci-fi and action. For interviewed women the least favorite genres are horror and parody and for men romance. On the questions about 3D movies respondents mostly answered negative because many of them complained of headaches, hard t watch and sore nose from the glasses. For now 3D movies hold considerable interest because it is a resurgent phenomenon but i think the 3D movies will keep interest only if will improve technically. Qustions of how respondents choose the movie the most of them answered that they give on advices of friends.

Nowadays the movies affect to many areas and different spheres. Therefore this work deals only with a small section of this interesting topic.